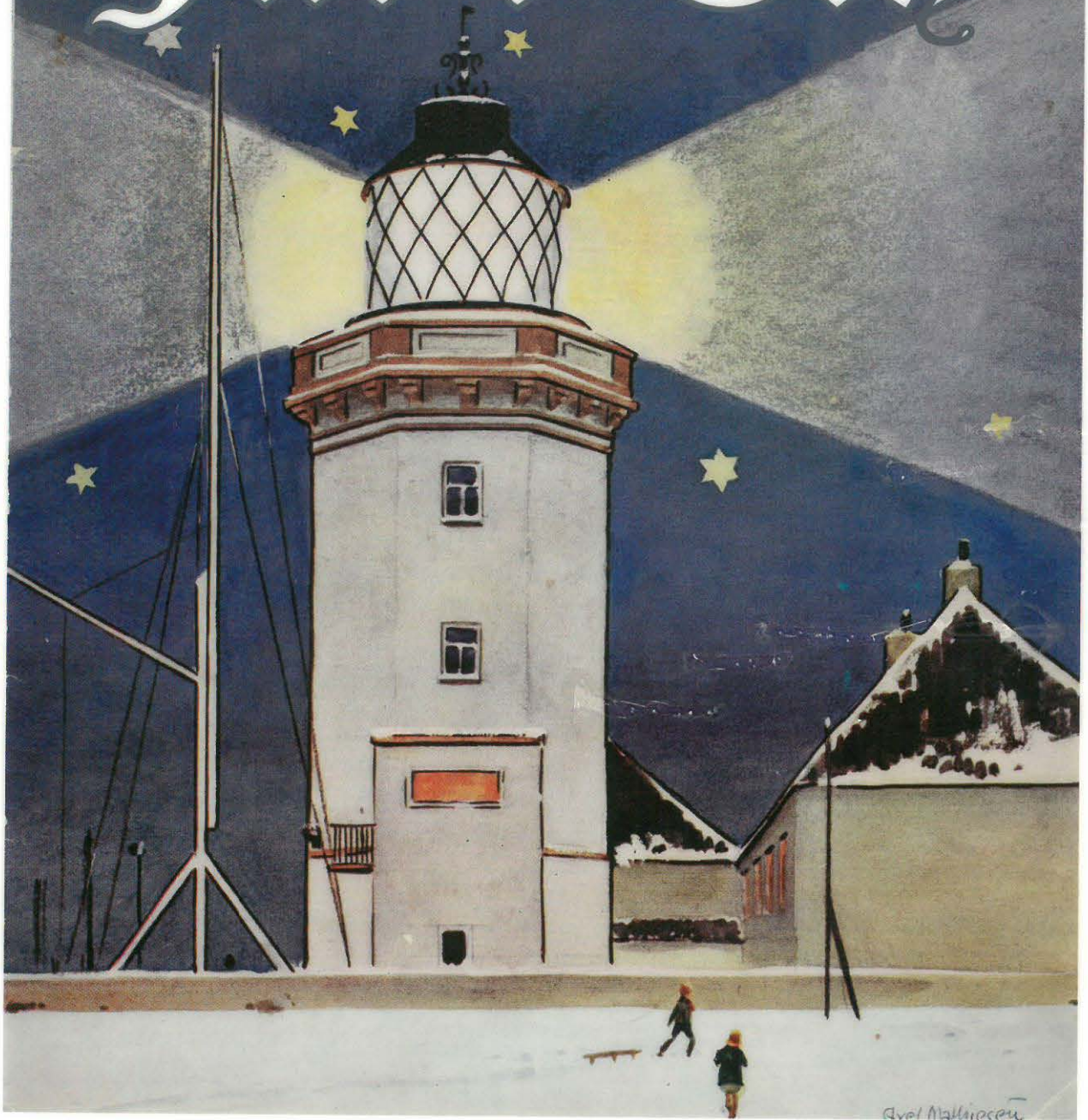

Juli Thy

81. årgang

2011

81. årgang

Sparekassens pensionstjek:

Kom med din stak
- så tar vi en snak...!

Sparekassen Thy

www.sparthy.dk | 99 19 50 00

- **Behov:**

Hvordan ser det ud? Hvad er dine behov?

- **Pensionsudbetaling:**

Hvor meget ønsker du at få udbetalt.

Hvordan kan målet nåes?

- **Livsforsikring:**

Økonomisk tryghed - også når det værst tænkelige sker!

- **Invaliddækning:**

Tryghed for dig og dine kære?

Thisted Implantat- og Tandprotesecenter

Tel. 97 92 19 19

Hudklinikken i Thisted Jydsk Lasercenter

v/ Speciallæge Uffe Gjede

Tlf. 9792 6700 · www.jydsklasercenter.dk

Løve apoteket

Sydhavnsvej 11 · 7700 Thisted

Tlf. 9792 0488

www.thisted-loeve.netapotek.dk

Drive in service

tilde~grafisk

– det naturlige valg

v/ karin fredsøe · storegade 5, 1. th · 7700 thisted
t: 2138 4070 · e: karin@tildegrafisk.dk · w: tildegrafisk.dk

JUL I THY

2011

81. ÅRGANG

thisted bibliotek

00 NOV. 2011

UDGIVET AF
ERIK A. LAURIDSEN OG JØRGEN MILTERSEN, THISTED

Forhandles uden for Thy, Han Herred og Mors af
DBK Bog-distribution, Mimersvej 4, 4600 Køge

JUL I THY

81. ÅRGANG

Redaktion: Jørgen Miltersen, Hanstholmvej 63, Tved, 7700 Thisted. Tlf. 9798 1585.

E-mail: miltved@mail.dk

Distribution og salg: Erik A. Lauridsen, Limfjordsvej 20, 7700 Thisted. Tlf. 9792 0175.

E-mail: e.a.lauridsen@mvmmail.dk

Indholdsfortegnelse:

<i>Kronprinsparret i Thy</i>	3
<i>Fotos af Diana Holm, Ole Iversen, Peter Mørk</i>	
<i>En københavner i Thy</i>	8
<i>Af pens. sektionschef Stefan Kann, Ådalsparken 61, 4. th. 2970 Hørsholm</i>	
<i>Albert blev låst inde</i>	16
<i>Af Leif Korsgaard Andersen, Skrænten 3, Nors</i>	
<i>Æ war knæjt, det war krig</i>	18
<i>Af forfatteren Søren Sørensen, Ellekrogen 28, 2950 Vedbæk</i>	
<i>Tre døgn i en klostercelle</i>	33
<i>Af Mette Fastrup, der døde i november 2010</i>	
<i>Kirkeminister sørgede for ny sten til Skov-Kirstens gravsted</i>	38
<i>Fra det gamle album</i>	41
<i>Fra det ny album</i>	59

Forsidemotiv:

Hanstholm Fyr. Efter akvarel af tegneren Axel Mathiesen til Jul i Thy 1937

Fotos fra:

Diana Holm, Ole Iversen, Peter Mørk, CLICK Fotografen, Stefan Kann, Lauge Fastrup, Tage Jensens Arkiv m. fl.

Grafisk tilrettelæggelse: Karin S. Fredsøe, Tilde Grafisk.

Eftertryk ikke tilladt

Dantryk-Hurup A/S

ISBN 978-87-85131-06-5

Kronprinsparret i Thy i august 2011

Tirsdag den 23. august 2011 lagde kongeskibet – med kronprins Frederik og kronprinsesse Mary ombord – til kaj i Hanstholm i strålende sol og stille vejr. Kronprinsparret blev kl. 10 modtaget af thyboer i deres pæneste skrud. Ved indsejlingen kunne alle på kongeskibet »Dannebrog« glæde sig over ønskevejr. Havnen viste sig fra sin allersmukkeste side.

Foto: Diana Holm

Tvillingerne fik søluft, men var godt klædt på da Dannebrog var ved at lægge til kaj. Mary holder Josephine og Frederik Vincent på armen. Den eneste mulighed som thyboerne fik for at se de to. Foto: Ole Iversen.

Mary hilste på »grønlandske thyboere«, og brugte megen tid på at hilse hele vejen rundt. I to betegnede hun modtagelsen som varm og stor. Foto: Ole Iversen.

Efter at have hilst på mange tog kronprinsparret fat på det stramme program. Et af de første punkter var besøg på MuseumsCenter Hanstholm, hvor borgmester Lene Kjelgaard afslørede en meget speciel skulptur: et surforæt, tegnet af grafisk designer Tina Munch til brug på Cold Hawii i Klitmøller. Kronprinsessen modtog et bælte i skind med rav, udført af kunsthåndværkeren Margit Andersen, Hurup. Foto: Peter Mørk.

Kronprins Frederik besøgte bølgeenergi-anlægget Wave Star. Ingen fare for bølgesprøjt undervejs derud. Vindmøllerne stod stille, og der var end ikke en krusning på vandet. Foto: Peter Mørk.

På Store Torv i Thisted var der om eftermiddagen forskellig underholdning. Thistedes verdensberømte Drenge-Mandskor skabte en god stemning med »I Danmark er jeg født« til tekst af H. C. Andersen og melodi af Poul Schierbeck, og så var der hip-hop dansere på torvet. Foto: Diana Holm.

Kronprinsessen på besøg i skovbørnehaven, hvor børnene viste deres kreativitet. Foto: Diana Holm.

Efter et heltisk tirsdags program, ønskede kronsprinseparret at opleve Thy under private former. Her ankommer Frederik og Mary fra Dannebrog onsdag kl ca. 10, for at tage på en tur der indbefattede en to timers rundtur i bunkersmuseet og en tre-timers mountainbike-tur i nationalparken. Foto: Ole Iversen.

Kronprins Frederik var lidt for ivrig i starten af sin auktionskarriere, og det affødte megen latter, da han forvekslede et par yngre opkøbere, som kronprinsen troede var sønner af Frank Sørensen (th). »Jeg er altså ikke far til alle de unge hernede«, var den hurtige replik fra Frank Sørensen. Øvrige på billedet: fra venstre Jens Tellefsen, Tage »Samler« Kristensen, Jes Holm Sørensen, der giver Frederik et anerkendende skulderklap, og borgmester Thisted Kommune, Lene Kjelgaard, der griner over den afslappede stemning på auktionen efter et stramt og stift program dagen før. Foto og tekst: Ole Iversen.

En »københavnner« i Thy

Af Stefan Kann, pensioneret sektionschef, Ådalsparken 61, 4th, Hørsholm

Efter at have gennemgået uddannelsen til reserveofficer i CF-korpset, blev jeg fra den 1. juni 1959 sat til tjeneste ved Nordjydske CF-kolonne på kasernen i Dragsbæk. Jeg kendte meget lidt til Thy – eller Jylland for den sags skyld – men jeg havde dog familie – *Henning og Martha Kann* - der boede i Hanstholm. Min

Stefan Kann, nyudnævnt sektionschef, 1959

farbror var blevet ansat i Vandbygningsvæsenet (VBV) i 1956 og de var derfor flyttet ind i VBV's bygning – »det hvide hus med tårnet« – der husede både kontor og bolig. Huset kan let ses fra P-pladsen ved »Pynten«. De var flyttet dertil, fordi min farbror var ansat til at vurdere en eventuel fortsættelse af det påbegyndte havnebyggeri, der stammede fra den første verdenskrig og havde ligget stille i ca. 35 år.

Da jeg fik at vide, at jeg skulle ændre tjenestested til Nordjydske CF-kolonne i Thisted, måtte jeg have fat i kortet. Der var langt, kunne jeg se. Dengang var det letteste at tage færgen fra Hundested til Grenå og så videre ad landevejen. Jeg ankom derfor med færgen til Grenå den 1. juni 1959 kl. halv syv om morgenen og begav mig på vej. Jeg skulle køre til Randers og derefter til Hobro, hvor jeg skulle finde vejen mod Løgstør, som blev passeret og vejen til Aggersund og Fjerritslev fundet. På kortet kunne jeg se, at jeg skulle til venstre i Fjerritslev. Kortet sagde dog ikke noget om, hvor bredt og højt landet var og da jeg nåede til Bjerget, syntes jeg at jeg var kommet *m-e-g-e-t* langt hjemmefra. Forbi Bromølle og op mod Vilhelmsborg: Dér lå målet endelig. Jeg så ud over Thisted Bredning med byen og kirken i strålende solskin. Så hjalp det lidt – jeg vidste jo, at på Nordjydske CF-kolonne ville jeg kunne genkende noget, jeg var vant til.

Den blå fjord og udsigten over bredningen ind mod Thisted er betagende – enten det er en sommermorgen (ovenfor) eller en vintermorgen (nederst).

På Ungdomskollegiet, Vegendalvej 14

Det blev indledningen til, at jeg fra den dag følte mig hjemme i Thy og i Thisted. Jeg kom til at bo på Thisted Ungdomskollegium på Vegendalvej 14 (dér, hvor brandstationen er i dag). Ungdomskollegiet blev bestyret af *Mary* og *Kristian Thomsen* (jeg lærte nu, at *Mary* udtales, som det staves og at *Kristian* hedder »Kræn«) – mit første indblik i jysk mundart. Der stod altid kaffe klar, hvis man lagde vejen forbi køkkenet. Whistkortene lå heller aldrig langt af vejen! Jeg har tilbragt et utal af muntre timer i selskab med familien, som tillige omfattede døtrene *Yrsa* og *Gurli*.

På Thisted Ungdomskollegium fik jeg lært en række herlige mennesker at kende. Thisted Ungdomskollegium var bygget af tyskerne under krigen og blev anvendt til indkvartering af underofficerer. Efter krigen overtog Thisted Kommune bygningerne som anvendte dem til husly til udenbys folk, der skulle uddannes i Thisted. Der boede en del unge på min egen alder, hvoraf jeg særligt mindes

Erling Sandvad Sørensen, der i 1960 blev gift med *Grethe Thorhauge* fra Tordenskjoldsgade, og *Erik Christensen*, der var journalist og skrev i Thisted Amts Avis under mærket »khris«. Jeg havde gennem mange år forbindelse med dem begge, mens andre forsvandt igen. Dette gjaldt bl.a. *Asger Nielsen*, der var frisørlærling hos *Gunnar Wiehl* på havnen og »*Måneskinsmureren*«, der blev kaldt således, fordi han i al sin fritid byggede hus på Tilstedvej.

Nu ved jeg godt, at jeg har nået en alder, hvor jeg husker alle somre som solskinsfyldte og alle vintre var med meterhøj sne. Det er dog en kendsgerning at, i sommeren 1959 var solen på himmelen hver dag i næsten tre måneder – det var en fabelagtig introduktion til Thy. Jeg skulle dog gennem årene erfare, at den sommer var en undtagelse!

En særpræget lejer

Den mest særprægede lejer på Kollegiet var uden tvivl *Jydsk Bogimport*, hvor *Tove Klit* og *Elin Bak* stod for den daglige drift. *Jydsk Bogimport* var startet af *Preben Hansen*, en

københavnner der var udlært som boghandler hos *Balleby* på Storetorv. Han udnyttede et hul i de amerikanske eksportbestemmelser, idet han importerede alle mulige tidsskrifter fra USA og videresolgte dem til Sovjetunionen og Kina; det måtte amerikanerne ikke – men det måtte man i Danmark. Det viste sig at være en særdeles lukrativ forretning for indtjeningen satte *Preben Hansen* istand til at starte kunstmuseet ved Slettestrand.

Den fantastiske sommer gav anledning til mange ture om aftenen i »Den gamle Chevrolet« og flere gange besøgte vi *Skyum Bjerge* og *Legind Bjerge* på Mors. Det var før de to lokaliteter blev omdannet til turistmål, så man havde det flotte landskab så nogenlunde uberørt. Når det blev weekend lørdag middag skete det flere gange, at turen gik til Hanstholm, hvor man kunne iagttage det begyndende havnebyggeri. Der var endnu ikke bygget moler, men støbningen af de store sænkekasser var i gang. Når man i dag ser havnen er det svært at forstå, at der ikke var andet ene den gamle del af byen og ellers kun klitter, med »Det gule Hus« som yderste forpost mod reservatet.

Pariserhaven og »Makrellen«

Når man dengang skulle ud i byen var det om onsdagen »*Pariserhaven*« på *Hotel Aalborgs* første sal, om fredagen var det *Restaurant Markedshallen*, kaldet »*Makrellen*« og om lørdagen var det atter »*Pariserhaven*«. En særlig omtale vil jeg give den ene af byens to biografer: *Palæ Bio*, som blev styret af »*Palæ-Olga*«, der var en meget myndig dame og hun veg ikke tilbage for at smide gæsterne ud af biografen, hvis de efter hendes opfattelse var for støjende. Udsmidningen foregik som regel, når der skulle skiftes filmspoler. Så var der pause og mange gik udenfor for at få en smøg. Dér kunne »*Palæ-Olga*« komme hen og bekendtgøre, at man ikke ville blive lukket ind igen! Byen havde i øvrigt en biograf mere; den lå ved Store Torv og hed »*Royal*« og var drevet af *direktør Pors* i en sal, der hørte til »*Hotel Royal*«.

Jeg boede på Vegendalvej til udgangen af oktober 1959 og afslutningen på mit første ophold i Thisted blev dramatisk. Omkring den

23. oktober havde vinden i et par dage været kraftig fra øst og vandet i fjorden stod højt. Da Erling Sandvad og jeg kørte ad kystvejen ud mod Dragsbæk, bemærkede vi, at vandet nåede op til kanten af molen ved CF-kasernen. Det var ikke set tidligere, men ville dog næppe udgøre et problem. På meget kort tid slog vinden imidlertid om til syd-sydvest og bølgerne fik frit løb fra Vilsund mod Kystvejen. Det kom særligt til at gå ud over strækningen fra *Thisted Roklub* og hen til *Søbadet*. Her blev kystvejen på flere steder skyllet ind og både fortov og cykelsti forsvandt. CF'erne blev sat ind med pumper og alle slags materiel, men det var en håbløs opgave. Særlig galt gik det i *Klits Vaskeri*, der lå i vejgaflen mellem (den gamle) Dragsbækvej og (den nye) Kystvej. I vaskeriet stod vandet op i en fontæne fra et afløb midt i vaskeriet – det så forfærdeligt ud, og der var intet at stille op, andet end at fjerne så meget tøj o.s.v. som muligt.

Da det hele var overstået, viste der sig en pudsig krølle på halen: Thisted Kommune kunne glæde sig over, at Kystvejen var helt nyanlagt og endnu ikke blevet overdraget fra Thisted Amt – kommunen skulle altså ikke betale reparationerne på vejen. Jeg forlod Thisted med udgangen af måneden, men kom tilbage tre gange mere: i 1962, 1964-68 og 1976-79.

Gensynsglæde med gamle venner

I 1962 var jeg midt i uddannelsen til officer i CF-korpset. Det betød, at jeg skulle være »i praktik« i 6 måneder ved en af CF-kasernerne. Da jeg jo havde fået en tilknytning til *Nordjyske CF-kolonne*, blev det her jeg skulle være fra juni til december. Atter engang skulle jeg bo på *Thisted Ungdomskollegium*, så der var lutter gensynsglæde med en lang række gode venner fra tidligere.

Mine gode venner *Erling* og *Grethe Sandvad* var flyttet til en lejlighed på *Grydetorv*, hvor der lå gamle huse, små virksomheder – bl.a. *Thisted Amts Avis* og *Thisted Amts Bogtrykkeri*. Det gamle torv lå, hvor nu Rådhusets forplads ligger og har altså ikke det ringeste at gøre med den del af havnepladsen, der i dag kaldes *Grydetorv*.

På kasernen fik jeg som nærmeste foresatte *Kaj Byg*, der havde lejet den gamle stationsmesterbolig på *Todbøl Station*. Jeg glemmer ikke, da jeg skulle besøge ham første gang i hans hjem. Jeg fik en alenlang instruks i, hvordan vejen forløb derud. Han havde ret! Det krævede virkelig, at man kunne holde tungen lige i munden, når man skulle holde øje med kortet og de snoede veje gennem bl.a. *Kallerup*. Jeg kunne så samtidigt konstatere, at der ikke var mange forskellige jernbanelinier i Thy – det var bare den samme bane, man krydsede et stort antal gange.

1962 var også året, hvor en af Thistedes mest markante bygninger blev opført. Sidst på sommeren ankom et byggefirma med maskiner, stilladser og en meget høj kran til *JAF* (Jydsk Andels Foderstof), der lå ved *Vegendalgården*. Gennem et par måneder blev der nu rejst en silo, der blev – og stadig er – Thistedes højeste bygning. Som i 1959 afsluttedes mit ophold med en dramatisk episode, forårsaget af stormvejr. En dag var det blæst voldsomt op og sidst på eftermiddagen begyndte den enormt høje kran at svaje for vinden. Hvis den væltede ville den enten slå taget ind på *Vegendalgården* – eller også ville *Ungdomskollegiet* ikke stå til rådighed mere. De to kranførere, der begge var indlogeret på *Ungdomskollegiet*, udførte derefter i flere timer en handling, som jeg betragter som rent heltemod. De besluttede sig for at gå op i kranen på skift og så sidde og svinge kontravægten op imod vinden og derved forhindre kranen i at vælte. Opgaven lykkedes så både *Vegendalgården* og *Ungdomskollegiet* beholdt taget.

Til Bakken 7, i Nors

I slutningen af 1964 blev jeg udnævnt til fastansat officer i CF-korpset og fik (efter ønske) tjenestested i *Dragsbæklejren*, som jeg jo kendte godt. Jeg var blevet gift året forinden og fandt et sted at bo i *Nors*. Huset ligger på *Bakken 7* og med *landbetjent Hove's* daværende tjenestebolig på den anden side af gaden. Huset blev købt af ejendomshandler *Richard Odders-hede*, som jeg ikke kendte i forvejen. Han tilbød – på mit glatte ansigt – at kautionere for

udbetalingen på 19.000 kroner, som blev lånt i *Andelsbanken*, hvor jeg derefter var kunde. Noget tilsvarende var næppe sket i Nordsjælland!

Det blev et interessant ophold, som udvidede min horisont! Efter et par måneder kom en kollega fra Fyn uventet på besøg en fredag. Det krævede indkøb af ½ flaske snaps. Jeg begav mig til *købmand Steensgaard* og bad om sådan én. Til min store forbavselse svarede han, at han ikke solgte øl eller spiritus. På mit spørgsmål oplyste han mig om, at Nors-Tved Kommune var tørlagt, idet Indre Mission havde flertal i sognerådet! Grunden til at jeg ikke vidste dette var, at jeg normalt handlede hos *købmand Yde* lige overfor kasernen i Dragsbæk – og han havde ikke forbud mod at sælge øl eller spiritus! Mit ophold i Nors blev kun på ca. 3 år, da jeg efter en skilsmisse flyttede ind til Thisted i et rækkehus på Tingstrupvej.

Skoletog på Fjerritslevbanen

Der var en særlig stemning over *Thisted-Fjerritslev Jernbanes* station i Nors, som også rum-

mede posthuset. Både station og posthus blev betjent af *stationsbestyrer Mortensen*, som var ret striks med at udlevere breve o. lign., men som jeg i øvrigt fik mangan en god snak med om jernbaner – min store interesse.

Hanstholm Havn bliver til

Det er et vanskeligt sted, at bygge en havn. Jeg har med egne øjne set, at en af sænkekasserne til midtermølen blev skyllet op på stranden en nat i en kraftig efterårsstorm. Da sådan en sænkekasse var 36 meter høj blev de kaldt for »Rundetårn« og sådan et ruller man ikke rundt med – med mindre man hedder »Kræn Wester«!

Fra officersklub til »Strandhotellet«

Da Danmark blev besat den 9. april 1940 forsvandt Thistedes yndede badested for foden af klinterne ved *Simons Bakke*. Tyskerne havde udset sig området langs fjorden til et enormt militært byggeri. Øverst på bakken blev bygget en *Officersklub*, der virkede som officielt

Nors Station ca. 1965. Kl. 18.00 returnerede »skoletoget« fra Fjerritslev. Det var kørt fra Thisted omkring kl. 14.00 med en »Triangel«-motorvogn som trækraft.

Østmolen under bygning - det er stormvejr.

hotel, spillekasino og opholdsted for de officerer, der opholdt sig i Thy samt andre, der kunne tage ophold under orlov el. lign. Byggeriet blev efter krigen kendt som *Strandhotellet* og hedder i dag *Hotel Limfjorden*. Strandhotellet var et meget yndet sted for fester og der var dans hver lørdag aften.

Ved siden af Officersklubben blev bygget et militært sygehus – et såkaldt *Lazaret*. Det var beregnet på at fungere som »primært sygehus« for de ca. 30.000 tyske soldater, der var stationeret i Thy og Hanherred. Efter krigen blev det til »*Socialministeriets Alderdomshjem for statsløse Flygtninge*«. Man kunne i mange år se flag fra lande, der var forsvundet, når en beboer fra et sådant land havde fødselsdag el. lign.

Minde om Litauen

Det tredje byggeri var en *vandflyveplads*. Dette byggeri blev ret omfattende, fordi der skulle bygges en mole til flyene, ligesom der blev opført værksteder og andre faciliteter. De sidste

rester af den oprindelige *Simons Gård* (der har givet navn til Simons Bakke) er netop i 2011 blevet revet ned. Kasernebyggeriet blev opført som fire store træbygninger, der skulle ligne en typisk dansk firelænget gård. Der var dog et enkelt problem: bygningerne var for store og lignede mere en hollandsk marskgård. Måske står der en bygning i Holland, der ligner en dansk gård? Efter krigsafslutningen blev kaserne anvendt som flygtningelejr indtil 1951, hvor bygningerne blev overtaget af *Civilforsvarskorpset*, som stadig virker på stedet – nu under navnet *Beredskabskorpset*. Da Berlinmuren faldt og de baltiske lande »blev sig selv« var kaserne ramme om uddannelse af civilforsvarsfolk fra bl.a. *Litauen*. Da det første hold kom til Thisted var der flere, der begyndte at græde, da de opdagede, at kaserne i mere end 45 år havde vedligeholdt et mindesmærke for litauere. Mindesmærket kan ses fra hovedvejen og viser det litauiske statsvåben (*Skt. Jørgen og Dragen*). De fleste af de oprindelige

Læmolen i havblik.

bygninger er nu borte, idet der er bygget nye stenbygninger, som ligger halvt ned i skrænterne mod fjorden. Kasernen er fremdeles en hjørnesten i det nordjyske beredskab.

»Sebedeje-sten« i ny kasernebygning

En lille pudsighed knytter sig til byggeriet af de nye bygninger: Det har i umindelige tider været skik i Thy, at beskytte bygninger mod ildsvåde med en såkaldt *tordensten* eller *Sebedejesten*. Sådant en sten er et forstenet søpindsvin, som findes i rigelige mængder overalt i Thy. Tidligere troede man, at det var spidsen af et lyn, der stammede fra guden *Thor* og som var blevet bevaret. Da kristendommen kom til landet blev stenene i stedet opkaldt efter Biblens beskrivelse af *Zebedæus' sønner*, som blev kaldt *Tordensønnerne*; derfor »Sebedejesten«. Ved bygningen af de nye kasernebygninger blev der nedlagt en Sebedejesten under dørritnet i hovedbygningen. Sådant er fortid og nutid knyttet sammen i noget så prosaisk som en kasernebygning!

Jeg kom til Nordjyske CF-kolonne i 1976 for fjerde gang og fik bolig i *Lejerbo* på Højtoftevej. Her blev jeg til afdelingens formand. I den bestyrelse gjorde jeg bekendtskab *Tage Salomonsen* og *Peder Fink*, der repræsenterede Thisted Kommune. Afdeling 122 var repræsenteret ved bl.a. *Ejnar Overgaard*, *Tommy Hansen* og *Smed Gregersen*, som bl.a. beskæftigede sig som klovbeskærer. Hos ham og hans kone *Karla* oplevede jeg en gæstfrihed, som ikke bliver alle »køw'nhawnerne« til del – hos dem lå whistkortene ikke gemt langt væk!

Opgaver for »Thyboen«

På Havrevej boede *Ebba Thomsen*, der blev min hustru i 1979. Vi flyttede ind i kasernens bolig, der i dag er en del af *Thisted Roklub*. Vi fik kun godt år dér, idet jeg i oktober 1979 blev flyttet til Civilforsvarsstyrelsen i København og kunne konstatere, at jeg havde afsluttet en stor rundrejse i Danmark. Mine svigerforældre, *Nikolaj* og *Thomine Thomsen* boede i *Snedsted*, og min svigermor levede indtil 2004. Jeg

har min svoger og svigerinde i Nørregade i Thisted i »Huset med stokroserne«. Ebba er kasserer i »Hjemstavnsforeningen for Thy og Vester Hanherred« i København og jeg redigerer medlemsbladet Thyboen«. Arbejdet ved en CF-kolonne foregår også udenfor selve kaseren. Mit virke medførte derfor megen »farten omkring«. Det har medført, at jeg i dag kan glæde mig over et – for en »københavnner« – temmelig godt lokalkendskab i Thy. Min tilknytning til Thisted og Thy er derfor bevaret igennem mere end 50 år.

Den store spasmager m.fl.

Jeg er ret sikker på, at mange kan huske de mere markante af Thistedes indbyggere i 60'erne og 70'erne. Jeg skal blot nævne navnet *Guldsmed Henningsen*, så vil mange begynde at trække på smilebåndet. Han var en stor (*meget stor!*) spasmager og utallige er de »practical

jokes« han har sat i værk. Jeg kan selv huske, at han en aften kom ind på »Ritz« (der lå på hjørnet af Frederiks Torv og Frederiksgade) og spurgte værtinden om han måtte låne telefonen. »Ja, selvfølgelig«, sagde hun. Henningsen rejste sig derefter op og gik over og trak telefonstikket ud og gik ud af restauranten. »Ritz« måtte undvære sin telefon i to dage! Af den lange personrække, jeg kendte navnene på, var der nogle, jeg kendte personligt, mens jeg kun havde hørt andre omtalt. Således har forfatteren *Helge Visby Sørensen* (der selv var reserveofficer i Dragsbæk) i 1980 udgivet bogen »*Englen fra Sindal Basker Jakob i æ Kælder*«. Bogen fortæller om ca. 150 øgenavne på mennesker i Thisted, hvoraf tre af øgenavnene er gemt i bogens titel.

Jeg gik på pension i 1996.

Albert blev låst inde hver nat

Af Leif Korsgaard Andersen, Skrænten 3, Nors

Da jeg i 1951 kom i Klim Skole boede en af mine bedste venner, Thorvald, i Klim Kær tæt på Sløjkanalen. Hans forældre havde en ældre og mindre ejendom med lavtliggende marker og dyrehold. Om vinteren gav kanalen ofte store oversvømmelser omkring ejendommen og flere kilometer ud mod Limfjorden. Når isen lagde sig, havde vi et enormt skøjteområde.

På denne gård i Klim Kær lærte jeg Albert at kende. Jeg husker Albert Jensen som en lille tætbygget mand i sidste halvdel af 40'erne. Han havde ikke meget hår på hovedet og havde nogle smalle og iagttagende øjne, men godmodige og gemytlige træk i sit markerede ansigt. Alberts kropssprog signalerede en forsigtig og afventende holdning. På den tid, midt i 1950'erne, som min fortælling er fra, betegnede man folk som Albert som åndssvage. I dag ville det hedde evnesvage. Albert kunne ikke tage initiativ til praktiske gøremål på egen hånd, men var ærlig og havde stor tolerance. Fysisk var han i god form og kunne udføre praktisk arbejde. Landbrug på den tid var kun i mindre grad mekaniseret. Der var derfor brug for megen manuel arbejdskraft, som ikke krævede stor erfaring og lang uddannelse.

Den ejendom, Albert var på i Klim Kær, var en mindre landejendom, der blev dre-

vet af Dorthea og Agner Styrbæk. Dengang i 1950'erne var det sådan, at hvis et menneske ikke var i besiddelse af den store klogskab, men dog havde evnen til at arbejde i nogle overvågede rutiner, kunne en landbrugsfamilie blive godkendt til at have en evnesvag. Albert havde et godmodigt og stille gemyt. Han var helt underlagt familiens bestemmelser og havde næsten ingen rettigheder. Mit indtryk var, at Albert havde det godt med at blive vist til rette med opgaverne, og at han var tilfreds med sit virke på gården hos Dorthea og Agner. Da deres søn Thorvald var min skolekammerat kom jeg i nogle år ofte på ejendommen og fik indblik i Alberts og familiens daglige liv.

Alberts liv foregik mest i stalden og på markerne. En typisk dag kunne begynde med, at Agner låste døren op til Alberts værelse. Kort efter kom han frem, påklædt i sit blå arbejdstøj, bærende på en zinkspand, som han havde forrettet nødtørft i om natten. Så gik Albert til stalden og startede på dagens rutiner i sindigt tempo. Senere gik han i marken, når årstiden var til det.

Måltiderne var til faste tider i løbet af dagen. Dorthea kaldte, når maden var på bordet. Albert havde sin faste plads tæt ved bryggeret med sin sædvanlige kop og sit bestik. Når maden uden megen snak var spist, fik Albert

Det har ikke været muligt at fremskaffe et billede af Albert. På dette amatørfoto af et hestekøretøj på vej til Vust ses den lille Leif Korsgaard Andersen mellem sine forældre.

besked på at gå tilbage til stalden. Jeg mindes ikke de mange gange jeg kom i hjemmet, at Albert nogensinde kom i dagligstuen. Ud på aftenen blev der råbt ud i stalden, hvor Albert varmede sig ved dyrene. Lidt efter kom han med sin zinkspand, sagde godnat og gik til sit kammer. Døren blev låst efter ham. Man kunne høre, at han rumsterede lidt og snakkede lavmælt med sig selv.

Enkelte, ikke fastlagte, søndage havde Albert fri. Der var få km til Gøttrup Have, hvor han havde familie. Han kunne finde vej alene, når han fulgte banelinjen Thisted-Fjerritslev, som gik lige forbi gården. Albert skulle være tilbage inden mørkets frembrud.

Vi knægte kunne være lidt slemme. Vi ville gerne drille Albert, f.eks. i høstens tid, når kornneg skulle køres hjem og gulves i laden. Vi skulle videresende negene, som manden på gården forkede af vognen til Albert. Vi syntes det var sjovt at begrave Albert i neg. Når han var helt dækket til, fik vi besked om at holde igen. Albert rejste sig så med et smørret grin, og arbejdet fortsatte.

Albert var nær omkommet i gårdens ajlebeholder, som møddingsbrættet gik hen over.

Det var forbudt at gå uden for brættet, da beholderdækslet var gammelt og skørt. Det havde Albert glemt, og en dag brast dækslet under ham. Han faldt ned i den halvfylde beholder, men heldigvis blev det opdaget med det samme, og han blev hjulpet op i live, men han havde slugt en del væske og var omgivet af en ulidelig stank, som varede ved i flere dage. Derefter kom der et nyt dæksel på beholderen.

Alberts liv var i mit drengesyn ikke menneskeværdigt, men han fik et godt liv på sine ældre dage. Ejendommen i Klim Kær blev solgt, og Albert fik omsorg på Alderdomshjemmet i Klim. Han kunne færdes frit og gå ture i byen. Han virkede glad og tilfreds, når jeg mødte ham. Det var et helt andet liv end på gården i Klim Kær. Albert, der var født i 1901 og døde i 1983, blev begravet på kirkegården i Klim

Gravstedet er nedlagt, og livet går videre. Jeg har nu boet og arbejdet i Thy i 40 år. Når jeg engang imellem kommer forbi ejendommen i Klim Kær, tænker jeg på Albert og på min skolekammerat Thorvald, der døde i en ung alder. Vi havde utrolig mange gode oplevelser sammen.

Æ war knæjt, det war krig

Af Søren Sørensen, Ellekrogen 28, 2950 Vedbæk

Strandvejen 51

Der var
tyre og tyske soldater
Schäferer og samojedespidser
Man gik i fare hvor man stod

Der var
kassen med sand foran
Vinduet til beskyttelsesrummet
Så kunne de da ikke trampe én ned

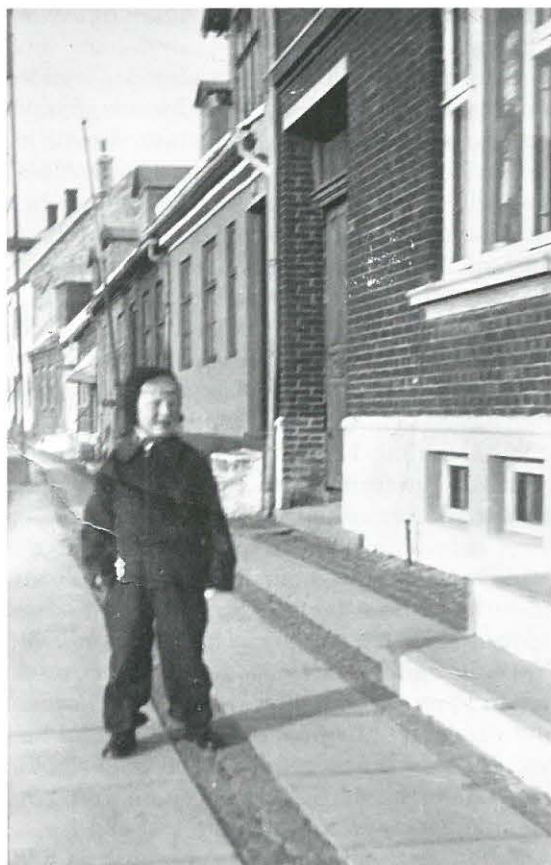
Der var
horn klove kløer tænder
Sømbeslåede støvler, stikvåben
Brøl og glam og skrålende stemmer

Jeg har
aldrig længtes mod
Luftalarmer Angsten var der
I hverdagen

Søndagen var
mindre redet af rædsler

Der var
bare hundene tilbage
SS-mænd og vagtværn og
Ophidsede opsyn

Dommen
lød på livsvarigt
Lange nætter er jeg
Hjemme på Strandvejen

Søren Sørensen foran Strandvejen 51, 1942.

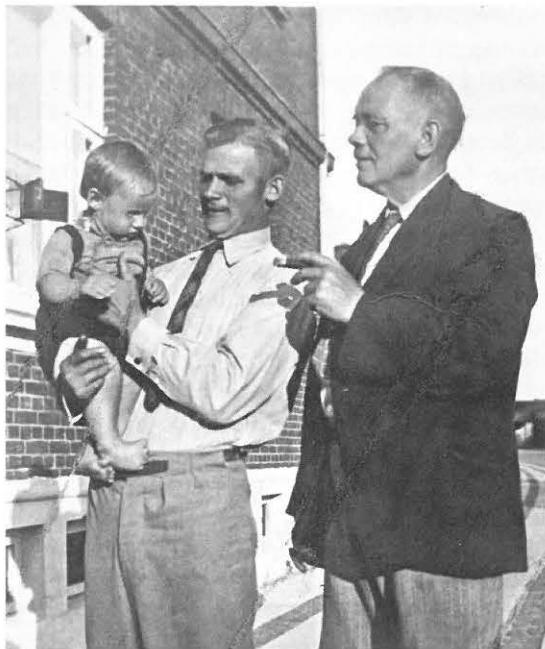
Første gang det rigtigt gik op for mig, var ved studenterjubilæet i 1981. Torben havde jeg været meget sammen med de dér 25-27 år tidligere, betragtede som en god kammerat. Men det var ham der sagde det; det havde de tit talt om: det var fordi jeg skulle vise dem, at jeg var så flittig dengang. Først forstod jeg ikke, men jo: jeg var jo det eneste arbejderbarn blandt gymnasiestudenten, vist endda det første af min art.

Det var aldrig faldet mig ind. Den sidste halve snes år har jeg omgædetes en del med en universitetslærer der ligesom mine gymnasiestudentkammerater har en noget højere social baggrund. Mit udgangspunkt har jeg aldrig lagt skjul på: min far var havnearbejder, min mor vaskekone, og jeg tror at min bekendt har mig skummelt mistænkt for at ville bruge det til at fremhæve mine egne bedrifter: se hvor herligt vidt jeg har bragt det.

Det kunne aldrig falde mig. Far var havnearbejder, mor var vaskekone og hvad så? Jeg har som barn ikke kendt andet, og jeg vil ikke ynkes for min barndom. Den var som den var.

Far var havnearbejder. Plejer jeg at sige. For nemheds skyld. Det var han også. Når der var arbejde på havnen, med at losse kunstgødning, stykgods, kul og koks. En eftermiddag jeg kommer hjem fra Vestre Skole, ser jeg ham balancere en selv for far meget tung trillebør mange meter over havnepladsen på den smalle gangbane ude fra kajkanten ind til et sted bag Kul-og-koks-Sørensens høje sorte plankværk. Intet gelænder, ingen sikkerhed, en mand, en trillebør, en lossetøndes indhold af koks eller kulstykker. Han stiller trillebøren et øjeblik og vinker til sin dreng. Så tager han greb om børenes arme og triller videre. Han bøjer sammen i knæene for at komme i fart.

Under de lange vintermåneder med deres naturbetingede arbejdsløshed var han snekaster. Det gav en dagløn. I Arbejdsmændenes Hus mødte han troligt op hver morgen. Selvfølgelig skulle han stemple for at få sin understøttelse, sådan var det, men det var også som i lignelsen om arbejderne i vingården, de der havde arbejde, henvendte sig dér hvor de var,

Til venstre: Lille Søren, i midten: arbejdsmand Gunnar Sørensen, til højre: symaskineagent Søren (singer) Sørensen, foran Strandvejen 51, 1939.

dem der kunne arbejde. Jeg har tit været i Arbejdsmændenes Hus, med en madpakke, med en sodavandsflaske, en af dem med patentprop, fyldt med kaffe og viklet ind i en gammel avis, det holdt da lidt på varmen. Tobaksrøg og kortenspil, mange ansigter vendt mod én, for hvis søn var det med hvis madpakke, hvis kaffeflaske?

En gang afløste han kusken på Thisted Andelsslagteri og kørte kødpakker ud til byens slagterbutikker. Jeg fik lov til at tage turen med, og en dag gik han som sædvanlig ind for at få besked om hvor den skulle gå hen. Som de andre dage gav jeg mig med sædvanlig ubekymrethed til at klatre op på ladet – og blev mødt af et piskeslag over håndryggen og en serie vrede ord. Ham der plejede at køre med vognen, havde fået arbejdsevnen tilbage.

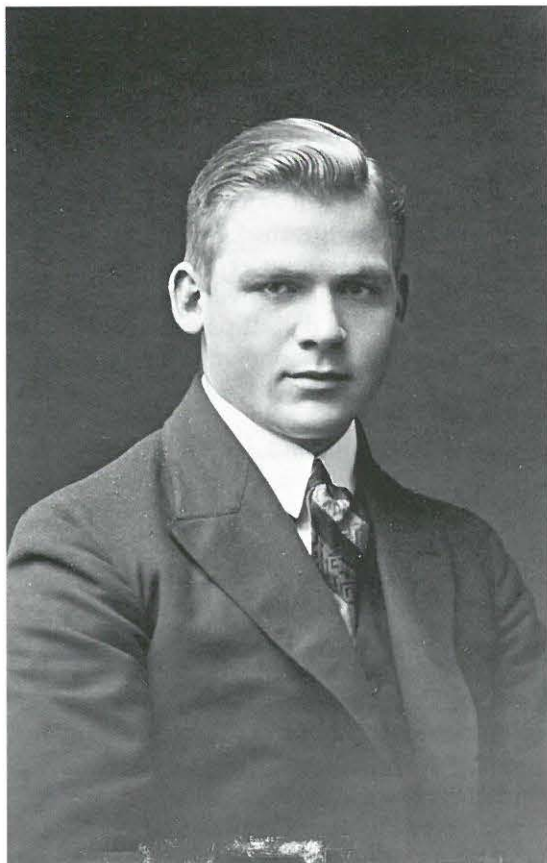
Smerten i hånden har jeg glemt, men ikke skuffelsen i fars ansigt.

Jeg kendte jo det minespil. De mange sene vintereftermiddage når han kom hjem, og mor spurgte om der så heller ikke havde været

noget den dag? Hun behøvede det ikke. Vi kunne alle sammen se det på ham. Men den tid på året, det punkt på dagen bærer også på andre, mindre dystre minder. Det skete nemlig at det trak ud, og blev jeg sendt ud på Strandvejen for at se om far snart kom. Hans smil, hans stærke, ru hånd når vi fulgtes ad hjem.

Da jeg blev til, fiskede han med Bergquist. Da jeg blev født, arbejdede han på Vildsundbroen. Det var sikkert der han lærte at binde jern og støbe beton. Han har fortalt om hvordan det var at blive sejlet ud til stedet hvor bropillerne skulle rejses, klatre ned langs spuns-væggen til bunden af sundet og dag for dag arbejde sig op mod daglig vande.

Da Gulftankene nede over for gasværket blev rejst, bandt han jern. Den sommer havde jeg endnu ikke fået byplads, så en stor del af

Gunnar Sørensen, ca. 1930.

skoleferien blev tilbragt på byggepladsen. Hjælp ikke til eller fik værktøj i hænderne, det var ikke derfor, og som sjakbajs skulle han meget have sig frabedt at få folkenes tid spildt med at skulle rette op på noget lærlingebinde-ri; men jeg var alligevel i nærheden. På det tidspunkt var det blevet moderne at folk købte navne, og vi drøftede mere eller mindre for skægs skyld om vi skulle gøre som de bedste stillede, og da var *Jernbinder* et af dem der kom på tale, eventuelt i formen *Eisenbinder*. Det ville mor ikke være med til; hendes uvilje mod tyskerne forlod hende aldrig.

Da han for længst havde forladt fagforeningen, skiftede den navn til specialarbejderforbundet. Det var et navn med en misvisning på 180°. Far var generalist, hvad som helst der gav en timeløn påtog han sig. Efterhånden som min barndom skred frem og så småt overgik til ungdom, havde han specialiseret sig i anlæg og udbedring af veje og gader. Var først sjakbajs, siden vejformand hos Ingeniør Bach og lavede veje alle vegne i amtet. Tog kurser på Teknologisk Institut. Jeg holdt en sommer ferie sammen med ham i Gøttrup, dvs. han ledede sit sjak på vejen ved Sankt Jørgensbjerg, jeg holdt ferie og lærte Han Herred at kende.

Gunnar Sørensen kunne ikke holde til at gå arbejdsløs. Han var derfor tit hjemmefra i lange tider, arbejdede på den store inddæmning på Vestamager i månedsvis, f.eks.; var også i en periode arbejdsmand hos de britiske besættelsesstyrker i Vesttyskland. Mens han arbejdede på vestamager, forsøgte han at få mor og mig til København, men bolig manglen var i de år så godt som total, og den eneste mulighed var en byttelejlighed. Det var også lige ved at gå i orden, men boligudlejererne skulle af indlysende grunde acceptere et sådant bytte. Fru skibsbygger Krogh modsatte sig at, som hun sagde, fru Sørensen skulle ind og sidde og kukkelure i en baggård på stenbroen. Så ville der også blive for langt når hun havde brug for rengøringshjælp og storvask. Så vi blev på Strandvejen et par år til.

Fars arbejde gjorde et barn fortrolig med gloser fra de mange aktiviteter han var indblandet i. Da jeg i 1980 lavede den første

undervisningsvejledning i det nordiske stof, kaldte jeg den *Håndståbi*. Det var helt naturligt, for far havde en håndståbi han slog op i når vejanlæg stillede større krav end rutine. Det virkede lidt som var jeg den eneste der kendte ordet i lærerkredse. Bare dette ene eksempel. Men et stort ordforråd kommer ikke ud af den blå luft. Interessen for ord og ordkunst heller ikke. Middagsbordet var ofte vidne til funderinger over sprogets mærkværdigheder.

Rim og remser, digte og sange indgik som en selvfølge i det man havde at lære i den familie. Fars yndlingsremse var den om manden der havde stjålet en kniv og skulle straffes i forhold til den kriminalitet:

*Hør, Pi' tyv
Do hå'r stjåln mi knyvw!
I mårr æ klokk er syv
Ska-do op å æ hyw
Og o mæ di lyw.*

Mor var mere fortrolig med huskeremsen for indbydelse til barnedåb, og gilde hedder jo bud-øl på thybomål, *bojel*:

*Æ sku o måndag
Søj o tirsdag
Om I will' o wojsdag
Komm' o torsdag
For wi skull' o fredag
Ha o lørdag
Æ bette bår i kjærk o søndag.*

Men endnu nærmere hendes sindelag stod H.C. Andersens digt *Det døende Barn*. Det er nok det tidligste stykke lyrik jeg blev fortrolig med.

Hun var heller ikke specialarbejder. Ufaglært, ja, i og for sig, men som far var hun generalist og påtog hvad som helst folk ville betale hende for at udføre. Hun havde klaret sig som enlig mor med to små børn fra hun blev enke i 1931, og til hun og far blev gift i 1937 – på grund af mig, gu'bevares. Men det gjorde hende ikke til hjemmegående husmor, ikke ret længe ad gangen i hvert fald.

Jeg har ofte leet af mine kolleger når de i hvad der ligner fuld alvor har villet binde deres læsere på ærmet at i 1960'erne kom kvinderne ud på arbejdsmarkedet. Hvor havde de været indtil da? Havde de så skrevet at i det tiår kom også overklassens og mellemstandens gifte kvinder ud på arbejdsmarkedet, så havde jeg kunnet styre mine latteranfald. Mine bøger fortæller en anden historie. Fordi kilderne gør Statistikken.

Mor gik ud og vaskede for folk. Stovask. Stod som Christian IV i røg og damp ved drøjen vask. Lugten af em og brun sæbe og brænderøg sidder i erindringen den dag i dag. En dag kom hun hjem fra en stovask i en af byens fineste husholdninger, satte sig på den køkkenblå taburet med en sukkerknald og kop opvarmet kaffe, Richs.

Nå, hvordan var det så? Ja, fru'en var vældig tilfreds med arbejdets udførelse, havde spurgt om hun så måtte sende bud efter fru Sørensen næste måned. Nej, det behøvede hun ikke. Ja, men hvorfor dog ikke? Nej, det ... Ja, men hvorfor? Hvad var der galt?

Ja, når fru'en nu endelig ville vide det. Mor kom og ordnede stovasken hos de fineste familier over hele byen.

Ja, ja, det var derfor vedkommende fine frue havde sendt bud efter fru Sørensen. Og hun kunne da heller rose det fine arbejde nok.

Næste replik faldt som et hug: det behøvede hun heller ikke. For det havde hun gjort. Da hun sendte stuepigen ned i vaskehuset med en bakke mad til frokost. Andre steder havde de levemåde nok til at invitere vaskekone op i lejligheden.

Somme tider er den fattige nødt til at ydmyge sig. Om den ting kunne vi have sagt som min vittige faster sagde til den der stod og trykkede sig i døråbningen: kom indenfor, du skal ikke genere dig. Det skal vi nok. Ydmygelses kunne man tids nok og tit nok blive udsat for. Det tålte mor ikke. Så hellere undvære den dagløn. Penge kan være for surt tjente. Mens hun var enlig mor med mine to storesøskende, havde hun fået tildelt en julekurv af Frelsens Hær omme i Strømgade. Det prøvede hun også kun én gang. Hendes sociale engagement

Elsa og Gunnar Sørensen på københavnerbesøg, 1943.

var flammende. Sin indignation og sit had til uretten har man ikke fra fremmede. De borgerlige rettigheder var hende værdifulde. Da hun havde mistet sin første mand og stod alene med to små, spurgte hun på kommunen om lidt hjælp til det mest påtrængende. Skomager Grubbe henviste til fattigkassen, men de par kroner ville koste hendes valgret. Det var for dyrt. Men svaret højnede ikke hendes respekt for velstående indremissionske.

I lange perioder arbejdede mor fast på realskolen nede på Plantagevej, gjorde rent i klasseværelserne efter skoletid.

Hovedrengøring klarede hun også. Bl.a. steder kom hun hos fru Højer, direktørfruen på Koopmans Slagteri for enden af Strandvejen. Det foranledigede mit bekendtskab med en af mine nærmeste legekammerater i nogle år,

og derigennem et indblik i boligforholdene i overklassen. Venskabet gik over styr da jeg kom på mellemskolen og samtidig fik byplads – og altså ikke længere havde tid til at lege.

Én selv? Man bliver ofte bedt om præsentere sig, ved møder, konferencer, seminarer, når man er ude at holde foredrag: ja, men du siger selv hvem du er, ikke?

Hvem man er? Alverdens filosoffer har skrevet bind så tykke at man dårligt kan nå om ryggen på dem, forfatterne har frembragt hyldekilometer i forsøget på at begribe identiteten, man har selv bidraget med et par titler. Jeg foretrækker langt det spørgsmål jeg fik inde fra smedien forrest i Strandgade, den der lå med ryggen op til Sørensens kulgård, lige over for hvor Farverens Stræde mandede ud. En dag på vej hjem fra Østre Skole stillede jeg mig op i portåbningen til smedien og kiggede på flyvende gnister og faldende hamre og glødende jern, lyttede til de klimrende slag når godset dansede på ambolten. Smedesvenden så op fra arbejdet, betragtede mig og stillede så det egentligt relevante spørgsmål: Hvis søn er du?

Idet han med rette gik ud fra at man nok var en eller andens afkom.

Derfra ens verden går, som digteren skrev.

Der hvor ens verden former sig, ville en anden sige. Snarere. En tredje har sagt at *barnet er jo mandens far*, han var romantiker, og den slags elsker paradokser. Men sandhed er der ikke desto mindre i mandens tale, for den voksne bygger jo på de forudsætninger han har i arv og miljø. Jeg kan se på skyggen hen over asfalten når jeg kommer cyklende, at sådan tog min fars skygge sig også ud.

Man har det sjældnest fra fremmede.

Søskende spiller også en rolle for barnet. Jeg var velforsynet, havde to, biologisk betragtet halvsøskende, det har vi bare aldrig set som en mangel. Tvært imod gav det mig fordel af at lære deres biologiske familie at kende, især farbror Christian som jeg traf daglig, han var nemlig mælkemand på Strandvejen og kom med de par pottesød og den pot kærne vi skulle have.

Uvist af hvilken grund nussede han mig altid i håret og kaldte mig *din bitte morsingbo*. Formentlig var jeg til at begynde med så lille at jeg endnu ikke var et rigtigt menneske, for da jeg engang tog mod til mig og spurgte hvorfor han på den måde førte falsk vidnesbyrd mod sin næste, var det han fortalte den gamle anekdote om fiskeren ude på isen der i frostdisen så en skikkelse og med thyboens stærkt overtroiske livssyn råbte: *Er'et en minnesk?* og fik svaret at nej, det er en morsingbo.

Jeg ved endnu ikke helt om det gjorde mig meget klogere. Jeg fik i hvert fald nøjes dermed, og hellere en morsingbo end en bøllepire. Vi bevarede forbindelse og gensidig agtelse til det sidste.

En storesøster på ti som elskede mig, en storebror på otte år som ikke nærrede varme følelse for den senest tilkomne. Det fortælles at han en dag skulle køre tur med mig i barnevogn, fandt det under sin værdighed, mente for resten at barnevognen havde hjul og derfor burde kunne køre af sig selv, hvad den da også kunne hvis man bare slap den øverst på Østerbakken i retning mod Strandgade og købmand Dige.

Søster Karen legede med en anden pige henne ved grisehandleren – ær pave de kaldte ham – og så ekvipagen komme rullende, og da blev det liv reddet for den gang. Noget lignende indtraf da min yngste faster sammen med en veninde skulle være barnepige for mig, om nu far og mor skulle i biografen, eller de var til aftenkaffe hos en eller anden, og lille Søren ikke lige var oplagt til at sove; de store tøser fandt da på at tage en cykelpumpe og blæse ham på øjnene. Hvis han bare lukkede øjnene, så faldt han vel så småt i søvn, ungen. Karen aflagde ed på at så ville hun hellere selv passe ham. Faster Asta kunne han ikke betros efter den affære.

Ungen der blev blæst i hovedet, bar ikke siden nag.

Det var ikke mange år vi havde sammen, min storesøster og jeg. Hun blev 14, kom i konfirmationskjole og siden efter i plads hos en politiassistent nede på Dragsbækvej, og engang kom mor og jeg på besøg. Politihunden

var der også, en schæfer der glammede et sted lige over mit hoved, *i min barndom færdedes hundene i hovedhøjde*, som digteren husker. Lige efter krigen blev hun gangpige på sygehuset i Ålborg.

To, måske fire år mere med storebror, så måtte han under ret ulykkelige omstændigheder skifte læreplads og rejse langt fanden i vold, dvs. til Fredensborg.

Regnebrættet siger at de ikke kan have haft nogen vældig indflydelse på det barn der var mig. På den anden side er der noget jeg endnu ikke er kommet mig over ved min søster. Jeg har altid vidst at jeg ville læse. På et tidspunkt kom det så til at jeg erklærede at jeg ville i gymnasiet. Far og mor havde sikkert også betænkeligheder, de gav ikke udtryk for dem, men søster brugte megen tid og mange ord på at snakke mig fra det. Om der dog ikke var et eller andet håndværk jeg kunne tænke mig? Hun ville stort set gøre hvad som helst for at forhindre mig i at gå bogvejen.

Det var givetvis selvforsvar. Et udslag af den fattiges ydmygelser. Gymnasieelever, studerede folk repræsenterede en fremmed verden, hun ville nødig se sin lillebror blive fremmed for sit eget miljø, blive en forræder mod sin egen klasse. Hun havde næppe den store indsigt i marxistiske teorier og begreber, men havde levet længe nok til at se hvorledes de stemte overens med de erfaringer hun og vi andre havde, og udgjorde en stort set korrekt beskrivelse af den virkelighed vi levede i.

Det er når man møder andre miljøer og andre måder at beskrive tilværelsen, at man opnår udsyn. Jeg har altid prist det held at vokse op i brydningsfeltet mellem arbejderbevægelsen og den sociale selvfølgelighed den repræsenterer på den ene side og en frisindet, åbenhjertig kristendomsforståelse på den anden.

De to store, som Karen og Niels hed i daglig tale, var døbt ind i den danske folkekirke som også var mors udgangspunkt. Far var derimod opvokset inden for den irvingianske kristendomsfortolkning, og bedstefar var diakon i den katolsk-apostolske kirke på Møllevej. Jeg var min fars søn, derfor blev jeg døbt dér

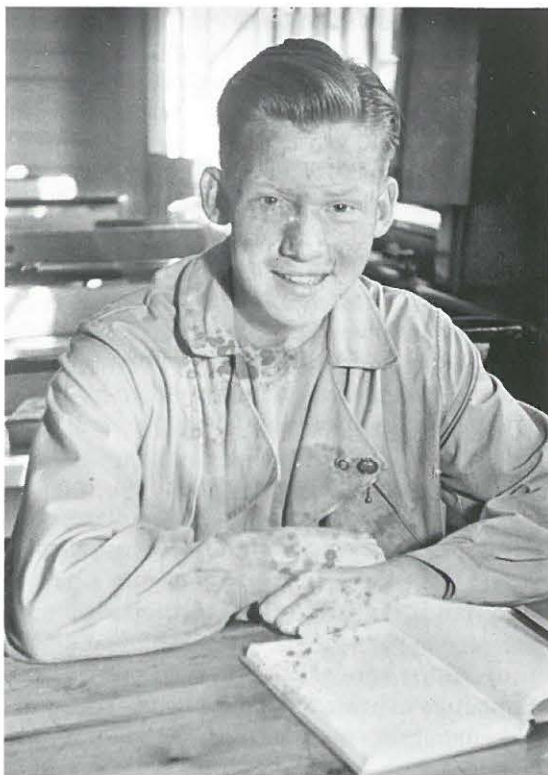
anden nytårsdag 1938. Om det var mors første møde med den kirke og dens ritualer der via den anglikanske var så temmelig direkte videreført fra oldkirken, tror jeg ikke, men det var den første gang hun fik et barn døbt, og det gjorde et uudsletteligt indtryk på hende at præsten tog hendes lille dreng og lagde ham på alteret som et led i optagelsen i de helliges samfund.

Da jeg var helt lille og skulle tysses på under den langvarige højmesse deroppe i det pragtfuldt udsmykkede rum med den eventyrligt smukke alteropsats i engelsk gotik, var mor med. Senere var det far og mig der gik den lange vej over havnen op i Storegade, over torvet op gennem Vestergade til Møllevej hver søndag formiddag til klokken ti en kvart. Da det kom til at knibe med brændsel, samledes vi i et beskedent anneks for at have koks nok når rejsepræsten eller englen M.D. Jensen kom.

Vi sang efter engelsk skik Davids salmer på oldkirkelige melodier. Det var en særpræget oplevelse at synge den prosa på disse doriske, mixolydiske eller ioniske tonerækker – som trosbekendelsen i folkekirken – og vi læste i kor en række liturgiske tekster. Det var ikke bare læsetræning, det var indøvelse af et ordforråd og en livsforståelse der alt andet lige lagde en høj himmel over en truet jord.

Bedstefar, hans meddiakoner, malermester Christoffersen, men særligt gamle Poulsen, M.D. Jensen fra Vejle, der kom tilrejsende en gang hveranden måned, de andre i den lille menighed som vi besøgte de søndage M.D. var her, eller de kom i den toværelses på Strandvejen, satte uafrystelige indtryk på en lille fyr med deres humor, deres venlighed, næstekærlighed, klogskab, deres vældige horisont der spændte gennem alle tider, fortid som fremtid, alt det sugede et barnesind til sig. At komme i kirke der hos sin herre gik i forbøn for jøder, muslimer og ikketroende, i hvis syndsbeholdelser både det man havde gjort og det man havde undladt at gøre, udtrykkeligt blev sagt, det satte spor og præg.

En onkel skal være den sidste der har kunnet holde gudstjeneste i Gyldenløvesgade i centrum af København, ellers er kirken sovet ind.

Søren Sørensen, skolebillede 1952.

Men navnet til trods, så har katolsk-apostolske altid følt sig hjemme i folkekirken, og dermed kunne jeg gå til konfirmationsforberedelse hos pastor Sjølander sammen med en stor del af mine klassekammerater på mellemskolen den ene vinter og få konfirmationsforberedelse hos gamle Poulsen fra kirken på Møllevej den næste. Det var der ingen konflikt i. Hvad Sjølander lærte, og hvordan hans lektioner var? Borte har taget det, men gamle Poulsens muntre og kærlige fortællinger, lidt bibelhistorie, jo, men mest fra hans eget liv, det er bevaret.

For resten mødtes han og jeg de år jeg gik oppe i Vestre Skole, og drengene havde gymnastiktimer oppe på dyrskuepladsen på Møllevej. På vej til og fra fodboldbanen hilste vi på hinanden, når han gik og fejede fortovet foran kirken eller skuffede gange i den lille forhåve. – Du er en svend! sagde han uvægerligt, og jeg mindede om at Svend, det var min fætter, jeg

hed Søren, men han kendte godt forskellen på egennavne og fællesnavne.

Kirken var ikke det eneste sted far og jeg fulgtes til. Vi var stort sammen hele søndagen. Fars karriere som aktiv bokser ligger før jeg rigtigt var i stand til at samle erindringer. Jeg har set billeder som nu er forsvundet, jeg tror han et år blev Jyllandsmester i weltervægt, men har ikke fået det bekræftet af kilderne. Men min storebror blev aldrig træt af at fortælle historien om hvordan mor sagde stop for hans brug af handskerne. Også det ligger før min erindringsramme, men set det har jeg sikkert.

En af fars bedste kammerater fra idrætskurser eller hvad det nu var, kom til Thisted og skulle kæmpe. Far og mor inviterede ham til frokost hjemme når han nu kom den lange vej. Først i fyrrerne var alle veje lange. Far skulle ikke selv i ringen, så han nød mors gode mad, fik sikkert også en pilsner og en perikumsnaps. Vennen hvis navn er forsvundet undervejs, tog forsigtigt til det hele. Da de så kom op på Hotel Føniks lige over for stationen, havde den der skulle bokse mod fars ven, fået forfald. Vennen ærgrede sig over at være rejst den lange vej forgæves, stævnelederen ikke mindre ærgerlig over at have en så fremragende nævekæmper i salen og ikke kunne finde en modstander til ham. Hvordan det opstår, han og far bliver enige om at de da kan give en opvisningskamp. De er begge gode teknikere, de kan demonstrere det ordentligt, elegante bokserne, jo, men når nu Gunnar ikke er i kampform? Ikke er i træning? Nå, hvad skidt, det er jo bare en opvisning, og de bliver enige, det bliver annonceret, publikum klapper, kender dem begge som gode teknikere, forventer sig en ordentlig opvisning. De kommer i tøjet, far overtager et par af klubbens handsker, de går i ringen.

Første omgang går som efter lærebogen i gentlemanboksning. I anden omgang lader Gunnar sig gribe af hvor godt det går, og begynder at angribe. Det er som om han glemmer at det er en opvisning hvor ingen skal komme noget til. Men gamle cirkusheste når musikken lyder, far klipper til sin ven, sender

ham til tælling, han var jo helt uforberedt, det var noget andet de havde aftalt. Han er også cirkushest, og det vil han ikke have siddende på sig, nå, er det sådan det er, så han drøner far én lige venstre i solar plexus.

Det er ikke en måde at behandle en fyldt mavesæk på. Far går ikke bare i gulvet med et brag, han går ud som et lys, er væk. De bærer ham ud i omklædningsrummet, er der en stævnelæge til stede? det melder historien ingen ting om, fire mand bærer ham over på den gamle kirkegård, ned over torvet, og for at vække mindst mulig opsigt går de bagvejen ad Tolbodgade og langs havnen.

Så nedlægger mor forbud mod flere kampe. De følgende gange far er i ringen, har han den obligatoriske hvide skjorte og butterfly, men danser ligesom ellers og siger *break* når bokserne bliver for nærgående. Jeg sidder et par rækker oppe og leger sagkyndig. Der er den her kolde em i Føniks' hotelsal. Krigstidens og de uhyggelige efterkrigsårs kolde em.

Om sommeren er turen dobbelt så lang, for da skal vi ned på stadion. Far har arbejdet på den også, trillet mangan en mædig børfuld jord fra bakkerne og sikret at opvisnings- og træningsbaner var jævne som stuegulve. ØB, som af og til også hedder AIK, har ingen aktive hold i de år min erindring dækker, så vi må nøjes med TIK. Til gengæld får far og jeg den lange spadseretur frem og tilbage. Som regel tager vi Vestergade-Dragsbækvej på udturen, der går det hurtigst, og vi skal nå inden for lærredsdækkenerne inden de kommer på banen. Men så tager vi på hjemvejen af ned til Kærlighedsstien og har det store udblik mod SalgjerHyw og Mors' langeligt udstrakte bakker i solglitteret.

I årevis ser vi statsbanernes flækkede stam-mestolper med det flammesvedne fra da frihedskæmperne saboterede en benzinvogn på banelegemet. Allan Højer og jeg rendte og legede ved tankspærringerne foran direktørens have og skibsbyggeriet på Strandvejen da vi så flammerne slå op derovre fra og øjeblikket efter hørte braget.

Da mine ben er blevet ligeså lange som fars, tager vi nogle søndag eftermiddage vældige

vandreture i store sving uden om byen, til Kronborg Plantage, langt ud ad Tingstrupvej, forbi flygtningelejren. Vi var i grunden peripatetikere, fodvandrende filosoffer som Aristoteles og hans elever der holdt meget af Platon, men mere af sandheden, og det var den vi søgte i vore intense samtaler om livet og verden.

Med Strandvejen var det anderledes. Da jeg fik øjnene op for den, passede den ikke til sit navn, og man skulle helt op i den lejlighed skibsbygger Christensen havde oppe på tredje sal, for at få udblik til fjorden. Fra vores stuevindue så vi kontoret til Det offentlige Slagtehus og andels-slagteriets plankeværk. Den nærmeste strand lå ganske vist neden for slagtehuset, og den kom man til ved at klatre over porten til kørevejen mellem det og skibsbyggeriet. Der kom

nogen engang om året, så hjulsporene var de fleste somme bare lidt sammenpressede baner mellem frodige vækster af burrer, tidsler og langstråede græsser. Fra slagtehuset var der et kloakudløb ud i yderhavnen, og til venstre var skibsbyggeriet sikret med en masse store stenblokke der var gode at klavre rundt på.

Engang havde far fået det hverv at grave et hul eller en rende dérinde, hvad den skulle til for, aner jeg ikke, jeg legede der imens arbejdet stod på, og havde det som altid hyggeligt med ham. Måske har jeg haft en legetøjskovl at gøre godt med.

I den slippe, på den stump strandbred tilbragte jeg mange timer. Jeg har også skrevet om den i »Jul i Thy«.

Selve slagtehuset og dets område var lukket land. Opsynsmanden var nådeløs. Anderledes

3. Mellem Thisted Gymnasium 1953. Yderst til højre overlærer Marius Jørgensen. Yderst til venstre i midterterrækken Søren Sørensen med butterfly.

fredsommeligt var det på andelsslagteriet, og ude på Koopmans følte man sig velkommen, særligt når man var i selskab med direktørens den yngste, Allan. Det er en historie for sig, for pointen her og nu er den at Strandvejen i selv opfyldte en række funktioner i ens opvækst.

Den var nu for det første vores legeplads, stedet hvor alle de gamle sanglege udfoldede sig, *Bro bro brille, Der kom en mand fra det Røde Hav, Jeg gik mig over sø og land, men Så går vi rundt om en enebærbusk og Fald på knæ, min rose, for Munken går i enge* og alle dem. Piger og drenge hånd i hånd, enfoldigt hengivent syngende. *Hop så højt du elsker ham/ ellers sæt dig ned og skam.* Dem sang vi da for resten på rigsdansk, gjorde vi ikke?

For det andet må den i bagklogskabens lys ses som ens første lærebog i sociologi. Skovbrugsprodukter blev længst ude omdannet til transportmidler, og i sig selv var det et fantastisk syn at se stammerne blive skåret op til planker eller formet til spanter; jeg tror jeg var det eneste barn der fik lov til at færdes på pladsen, men jeg havde så at sige frikort til at betragte herlighederne, og Christensen lod mig også gerne låne jollen når tømmerne ikke selv skulle bruge den. Og det skulle de jo sjældent sent på eftermiddagen.

Oftest reparerede de skonnerter og galeaser og var på den måde med til at sikre byens livline til brændselslagre i større havne.

Landbrugets animalske frembringelser førtes frem for vore undrende blikke, af studetrækkere og kodrivere, på vogne, biler, kreaturvogne, fra krusetpandede avlstyre der havde mistet potensen, til små kaniner, arbejderne på andelsslagteriet hånedes deres kolleger på Koopmans fordi de sidstnævnte i en periode sank så dybt som til at slagte kaniner. Efter endt behandling fordeltes de på andre transportmidler af samme karakterer. Godsbanen var ført helt hen til ud for nr. 41.

Arbejdsstyrken samledes her tidligt om morgenen, spredtes på gåben eller cykelhjul ved arbejdstids ophør, og der var butikspigerne i andelsslagteriets udsalg henne forrest på Strandvejen, der var kontorpersonalet i stueetagen under Højers herskabslejlighed forrest

på Vegendalvej, tavst skrivende personer med skåneærmer ved blækhus og store skråtstillede skrivepulte.

I husrækken selv var de fleste erhverv repræsenteret, fra lodsene lige over for havnen til bogbinderen længst ude, skomageren i nr. 37, æ bitte bager i nr. 45. Ja, i verdens navle, Strandvejen 51, var et snit gennem den arbejdende befolkning. En tid delte vi bagtrappene med en familie hvis farmand var kok på Hotel Aalborg – eller var det Markedshallen? Og aldrig var hjemme, som mor kom til at sige engang. Hun skulle snakke. Familien ovenover var der lidt mystisk ved, noget forborgent snak om en social deroute. Ikke mine ord igen, men klasserne delte hus som i H. C. Andersens eventyr.

Strand var der ikke meget af. Det var ikke ret længe siden vejens søndre side havde været strand, og bådene havde ligget ud for ejermændenes huse, men det var før min tid, og så gælder det ikke. Længere ude lå stranden så, på den anden side af Koopmans, ude på Strøget. Sidst i april var et sjak fra skibsbyggeriet derude med en tømmerflåde og en rambuk og satte badehusene op, i september må de have været derude og tage dem ned igen, for om vinteren stod det hele stuvet sammen inde på skråningen.

Altid skete der noget. Somme tider lidt for meget.

Æ war knæjt, det war krig. Det var det, i fem år, de vissengrønne dukkede op den dag jeg fyldte 2½ år, og de blev i byen, slog sig ned på de store nøgne arealer lige op til kolonihaverne på det der senere blev til Spangbergsvej. Vi havde dem tæt på. Kompagnier kom marcherende hen ad Strandvejen ud mod Vegendalsvej og barakbyen dér og sang *Wir fahren gegen England.* Så går I den gale vej, sagde mor. Vest, det er da den vej. I en periode holdt de adgangen til vores have bevogtet, en bevæbnet vagtpost, to endda, ville se ausweis når vi skulle i haven. Mor blev rasende, skældte dem hæder og ære fra. De så hovedrystende på hende og lod hende passere. Men om søndagen var far med, og så fik han et trøstende klap på

skulderen, den arme mand der var gift med et så galsindet kvindemenneske.

Den replik lo vi ad ligeså længe der var nogen der huskede den.

Der var luftalarmer og kolde, frysende natte-timer i beskyttelseskælderen ved siden af vores brændselsrum. Jeg tilbragte dem, hyllet i tæpper og hvilende mod mors bryst *der er så blød en pude* – en verslinie hun citerede utalte gange, dets oprindelse er det aldrig lykkedes mig at lokalisere, det kan gerne være Kaalund eller en anden senromantiker.

Der var angsten. For alting. Lyden af jernbe-slåede støvler mod Strandvejens fortovsfliser under spærretiden, har det været omkring folkestrejken i 1944? Ungarske soldater, i sære lor-tebrune uniformer og med sorte lukkede ansig-ter. Mørket, de eftermiddage før mor kom hjem, og der var alt for højt op til snoren på mørk-lægningsgardinet, så det ensomme barn i stuen ikke vovede at tænde andet lys end det i radi-oens skalalampe, og alligevel ængstedes for at det skulle ses udefra.

Der var det forfærdelige valg far stod i. Næg-tede han at tage arbejde på Hanstholmfæstnin-gen, fik han hverken understøttelse eller andet arbejde. Alle arbejdsgivere der kunne komme på tale, var værnemagere. Familien skulle overleve, så måtte man tage forholdene som de var. Det må man altid når man ikke har andre muligheder. Ef-terkrigstidens forargelse over dem der blev tvun-get til at støbe bunkere på Atlanterhavsvolden, minder lidt for meget om den franske dronning Marie Antoinette der ikke kunne forstå at det var et problem for pariserne at de manglede brød. Kunne de ikke bare spise kage da?

En episode står uudslættelig. Jeg har skrevet den ned som en novelle, men hvert et ord er sandt, og helst ville jeg bare henvise til den. En dag kom far hjem fra Hanstholm, rystet. Frys-en-de. Et par tyske soldater havde moret sig med at skyde til måls efter ham og Bette Sigvard som gik og gravede grøfter neden for fæstningsan-lægget. Den tyske officers ord da folkene vil-le nedlægge arbejdet i protest mod at der blev skudt på nogen: hvis vi piller hver tiende mand ud og skyder, så skal de ni andre nok komme til skovlen igen.

Den slags bliver man krigsmodstander af. Komme til at hade militarister, afsky støvle-tramp og mordvåben. En sådan barndom er in-gen idyl, og dog var Thisted en idyl. Sammen-lignet med det meste af det øvrige Europa. Vi gik i beskyttelsesrum i kælderen, ja, men huset blev ikke bombet som vore engelske jævnald-rende oplevede det, eller finlandske, eller tyske. Hver tiende arbejdsmand blev ikke skudt, som tvangsarbejdere i Polen og Ukraine. Hillerslev eller Østerild blev ikke brændt ned sammen med deres indbyggere som Oradour sur Glâne eller Lidice eller to ud af tre landsbyer i Sovjet-unionen. Thistedes indbyggere blev ikke depor-teret til Protektorat Böhmen-Mähren, selv om det kun var et logistisk problem. Vi kom igen-nem det, og mange kom igennem det, stort set uden at have lagt mærke til at Danmark var besat.

Vi kunne ikke undgå det, vi boede midt i det. Jeg havde en legekammerat hvis moster var gift med en hipomand. Jeg så ham da han i fuldt or-nat søgte at gemme sig hos sin svigerinde på Strandvejen 59.

Vi blev da også syge på skift. Min storebror fik skarlagensfeber og lå i isolationsbygningen ud til Højtoftevej; vi stod nedenfor på en have-gang og vinkede til en blændet rude. Mor blev indlagt og opereret for mavesår, og jeg kom i pleje hos en faster imens. Jeg lærte også syge-huset at kende indefra, først for nattevæderi, siden for epilepsi, og i de tilfælde er der ingen grund til at slå i håndbøgerne under psykosoma-tiske forstyrrelser, det kan ikke siges meget tydeligere.

I 1947 var jeg endda eksporteret til Århus Kommunehospital i et par måneder, men de kunne ikke stille noget op. Jeg kom hjem igen, og nogen tid efter blev jeg en morgen vækket, far og mor stod og så rædselslagne ud hen over min seng. Jeg var ved bevidsthed og ville smi-le, ville sige noget om at de da ikke skulle være bange. Det gjorde ondt værre, rædslen fuldere, de så jeg ville sige noget, men ikke kunne, lå forkrampet i alle andre muskler end øjenlåge-nes. Det var den eneste gang jeg selv oplevede et epileptisk anfald, og mig gjorde det jo ikke ondt på.

Elsa og Gunnar Sørensen, ca. 1970.

Men meget værd efter sådan en omgang, det er man jo ikke. Det havde jeg naturligvis ofte mærket. Siden vokser man fra sådan noget. Så længe det står på, styres ens tilværelse i høj grad af det. Er man ikke enspænder fra naturens hånd, så hjælper det meget.

Værst gik det dog med bedstefar, Singer Sørensen de kaldte ham, symaskineagenten omme på Nytorv, privatboligen i Lillegade 7. Hans hjerte kunne ikke klare glæden den 4. maj, han døde den 8. da vi hørte om at nu blev også Norge frit. Bedstemor var død to år tidligere, og fars ældste søster var kommet hjem fra Nyboder for at holde hus for sin far og hjælpe lidt til i butikken. Amerikanske symaskiner kom der af indlysende grunde ingen af, tråd, garn og stoffer også i meget ringe omfang, det var svære år. Men faster Rigmor spillede en stor rolle i min barndom. Som alle Singers pigebørn en stor humorist og spasmager, ordspillene lå dem altid lige på læberne. Trods kirken på Møllevvej og ugift stand og alt hvad man kunne have ventet af viktoriansk snerpethed, hun førte frisprog.

Uønskede berøringer affejede hun gerne med sætningen: *Hold dig a' mi' legem, do har ett betalt for sidst' gang.* En af mine uskyldigsrene kusiner kom en dag på besøg og var efter tidens skik udstyret med en brosse af tre sammenloddede tører. *Er det di' pris?* ville faster Rigmor vide.

Det lo vi meget af de vintre.

Men som nævnt, hun havde tilbragt halvandet-to årtier i Nyboder, dér som kokkepige hos marinens overlæge, og noget af viddet kunne virke lidt medicinsk.

Mine sidste måneder i Thisted tilbragte jeg hos hende i Lillegade 7. Spor af lejligheden kan findes i mit forfatterskab.

Sagen var at jeg skulle gøre 4. mellem færdig, tage min eksamen og sikre min oprykning i 1. G. Far var blevet ansat som vejformand i Nakskov Kommune, han og mor var flyttet i marts 1953, men mit skoleår sluttede først i juni, så det forår foregik i min fars barndomshjem.

Altså har jeg gået i skole. Startede i 1. klasse på Østre Skole, blev flyttet op i annekset på Vestre

Skole i 4. og 5. klasse, vendte så hjem igen, så at sige, da gymnasiet var kommet i gang. Det er en lang historie med de skoleår. Hvad H.C. Andersen har fortalt om sin skoletid i Odense, og Strindberg om sin drengetid, Sandemose med, noget lignende kunne jeg fortælle og med den samme morale: man skal lade være med at være anderledes.

Endnu en historie kunne være den om mine bypladser, først hos fotograf Gram der med passende mellemrum skældte mig voldsomt ud fordi han ikke kunne fordrage socialdemokrater- og uden videre gik ud fra at det var jeg nok. Siden hos de elskelige søstre i Musikhuset, men også den må vente til en anden gang.

En fjerde eller syvende beretning kunne indeholde min karriere i TIK som atletikudøver, en sportsgren hvor det var helt i orden at være anderledes. FDF-årene. Biografturene søndag eftermiddag. Alt det der også er når der er så meget der fylder ens tilværelse. Men dette er efterskriften, og den vender tilbage til den engelske digters ord om forholdet mellem den man er som barn og den man bliver som voksen:

William Wordsworth (1770-1850):

»My Heart Leaps Up When I Behold«

Mit hjerte hopper når jeg ser
 En regnbues himmelglød:
 Det gjorde det i barndoms stand,
 Det gør det nu da jeg er mand,
 Som gammel vil jeg óg det sker,
 Og ellers ta min død!
 For barnet er jo mandens far,
 Jeg ónsker mine dage led
 Forbundne i en from naturlighed.

[min oversættelse: v. 8: *mine dage led*, jf. udtrykket *forleden dag*, om tidsforløb, Nudansk Ordbog karakteriserer det som (poet., højtid.), og Wordsworth er poetisk-højtidelig].

De første år er de afgørende for ens udvikling, lægger sandsynligvis endda sporene efter hvilke man kan udvikle sig, og omvendt,

når man skal forsøge at fremkalde erindringsbilleder fra de første år af ens liv, så kommer man vist uvilkårligt til at kigge efter de elementer man selv er mest bevidst om hos sig selv. I mit tilfælde forfatterskabet, kærligheden til litteraturen og billedkunsten, det politiske engagement.

End så Norden?

Æ war knæjt, det war krig
 Det war mørklå, kold war 'et
 Mørk i åll almindlighieð
 Fræ æ asfalt og æ brostien løð æ tysker djer
 Trampen men ind' war 'et
 Jywultræ og fåer gjik og hængt guirlander
 O den her træ åll de nordisk' flag
 Danmark Finland Island Norge Swerrig djers
 Og jen gång til Danmark Finland Island og so
 wíðer'
 Den jenn' gång atter den åen og uhð i æ
 Kjøkken gjik så muer og høert radio
 Svensk radio og hwar gång søe hun
 O, det lyðer så skjøn det svensk'

Og nøj sener' war der fred
 Og æ hjemmwærnsmand gjik og
 Trampet i æ gåeðer det lod lissom far'
 Og i æ mellskuel mødt æ så
 Swen Dufwa og Myran som for till doktorn
 Og om æ ettermeðæg inden æ sku i mi plads
 Gjik muer og høert radio
 Svensk radio og hwar gång søe hun
 O det lyðer skjøn det svensk'
 Men i æ gymnas høert æ
 Finlandssvensk og weest
 Hjemm' det war
 Norden

Mine drømmes by. Udtrykket er en kliché, i sådan en vending bliver ordet »drømme« altid ensbetydende med det *højest ónskelige, det mest brændende begærede*. Underligt nok. Som om ingen nogen siden har haft mareridt eller drømt onde drømme, været på flugt, ikke kunnet undslippe ondsindede forfølgere, ikke fornemmet den klamme fjordis om sine fødder,

følt sig truet af vilde tyre, gale hunde, vrede skovfogeder eller andre opsynsmænd.

Drømme rummer hele regnbuen fra den søde idyl til det fundamentalt foruroligende. Om natten genoplever jeg min fødeby, i alle situationer. De knap seksten år jeg tilbragte i den, har givet mønstret for alt hvad der derpå fulgte, og jeg skal bare lægge mig til at sove, så er jeg tilbage hvor jeg trådte mine barnesko – der som regel var af træ, omme fra træskomager Aarslev i Østergade, eller hans kollega på det modsatte hjørne ud til Strandgade – eller var det omvendt?, det fodtøj der hvert forår så til om at anklerne lå i ét blodigt sår. Jernbeslagene sørgede under gangen for at sparke huden over knoen af. Strømper? I sommerhalvåret gik vi sandelig da ikke med strømper. Der var nok at vaske for mor endda. Med alle de familier hun tog storvasken for.

Af grunde jeg har svært ved at forstå, optræder Mellemtorv med regelbunden hyppighed i mine drømme. Somme tider er det enormt stort, og der er butikker som aldrig har haft åbent dér. Skovvej er scene for andre forestillinger i natbiografen, den om at kunne flyve er ofte henlagt til det stejle stykke ud for boghandlerens baglokaler.

Det har at gøre med at al færdsel foregik til fods. Når ens fødder er omkring ti centimeter og skridtlængden tilsvarende, bliver skridtmængden stor, og alle afstande opleves som enorme. Fra Strandvejen 51 til kirken på Møllevej var der langt; tilmed gik det opad det meste af vejen. Endnu længere var til bedstefars kolonihave på den anden side af dyrskuepladsen, eller ud til farbror Christian ude i Brund. Stadion, hvor far havde skovlet sin del af jorden og kørt sine kilometer med den på trillebøren, lå helt nede i Dragsbæk. Så der blev vandret meget. Til formiddagstjeneste i kirken, hjem til søndagsmiddag, til eftermiddagskampen på stadion og tilbage igen.

At komme omkring med barneskridt betyder at sindet når at suge til sig. Der er på ens vej et utal af småting, og små gryder har ikke bare øren, de har øjne, næser, føletråde i fingre og håndflader, de tager alt til sig. Nu bare den ting at hvert hus har sin sokkel, og

Elsa Sørensen i køkkenet på Strandvejen 51. Årstal ukendt.

cementkanten over den ligger lige til en barnehånd. Trappestenene, de små jernopsatser på dem, hvad de så har været tænkt til – til at skrabe mudder og hundehømhømmere af skoene? Gelænderne, kældervinduerne, dem man skal bukke sig ned for at kigge ind ad, dem der ligger lige i øjenhøjde, dem der har gardiner, dem der bare har spindelvæv i stedet for gardiner. Fortovet hvor konen lige har vasket vinduerne, de mørke pletter og skumrandene fra sæben. De steder, i Korsgade var der et par af dem, hvor der vokser blomster op ad facaderne, hele rosenbuske.

Der er så meget at iagttage når man går på sine to korte, barnebuttede ben.

Endnu mere når man de gange man står i kø, med en hånd i mors skorter. Nede på Kringeltorvs forlængelse, hvor sygekassen lå, og den imponante murermesterborg der bar det omstændelige navn *Administrationsbygningen*. Køen? Efter rationeringsmærker, antager jeg.

Eller oppe i Skovgade, ved amtmandens, hvor køen gjaldt en vaccinerings. Mødre og jævnaldrende i lange rækker, alle byens unger, og allerede dengang hadede jeg at få indført stikken, skærende og huggende metalgenstande i mit gode huld. Jeg vrælede som en besat, har altid protesteret mod overgreb af enhver art. Heller ikke ved den lejlighed hjalp det, der er kun at håbe at vaccinen har gjort det. Skete det flere gange? Og hvordan kom man hjem?

Der var selvfølgelig fars uundværlige cykel. Det var tider da man red på stangen. Børnevenlige indretninger som sadler og sligt lå uden for rækkevidde, eller ligefrem fantasi. I hvert fald sad man som damerne på hesten før århundredskiftet, begge ben til venstre, men tryggere end de, for begge fars arme befandt

sig på hver side af én. Ved en bestemt lejlighed reddede det livet. Vi fik kogt torsk, jeg overså et fiskeben, det kom i halsen, satte sig på tværs. Doktor Schmidt boede oppe over apoteket i Storegade, så far og jeg kom på cyklen, den kom i fart, farten gik, ikke over stok og sten, men over jernbaneskiner og brosten på havnekajen, det sendte svare stød op i numsen, stødene forplantede sig gennem kroppen, den var heller ikke så stor, så da vi nåede DS-DFs pakhús over for Hotel Aalborg, så fik jeg atter talens brug, og vi kunne vende om.

Livet er ikke det værste man har, siges det, selv af folk der burde vide bedre, men udsat leves det, selv de mindste faktorer står parat til at begå attentat på ens ære, liv og velfærd.

Tre døgn i en klostercelle

Af Mette Fastrup. Til Jul i Thy 1978 skrev Mette Fastrup denne beretning. Gengives efter aftale med hendes tre sønner Jakob, Lauge og Gregers.

I årene 1974-1980 skrev Mette Fastrup til Jul i Thy en fortælling i syv afsnit om Stille Bedste og sandflugten.

I nogle år fra 1980 var Mette Fastrup Thisted Dagblads lokalredaktør i Hanstholm. Derefter var hun på redaktionen i Thisted. Hun døde i november 2010 i en alder af 78 år.

Så er mødet forbi. Et kortvarigt, koncentreret møde om Regionplanen. En rullende plan, siger de. Man rejser sig i tobakstågen med en foruroligende følelse af, at netop denne bombastiske plan let kan komme til at rulle for hurtigt, hvis den skal ses ud fra et medmenneskeligt synspunkt.

Den ruller, den ruller. Giv os tid til eftertanke undervejs. Ellers ender det galt.

*

Afsted fra det nye rådhus i Thisted til næste punkt. Det hedder Jul i Thy. Pисken suser

ildevarslende over nakken. Det, der skal skrives, skal skrives *nu*. Maskineriet venter på det arme menneske.

Der ligger denne mærkelige, lune tågedis over byen. Luften kan næsten ikke mærkes mod huden, man føler sig rullet ind i »omsvøb« på vejen mod den nye parkeringsplads. Det lugter råt af forkrænkelighed fra bredningen, der fjæler sig i tågen lige derovre på den anden side af den trafikerede kystvej. Det er egentlig en god lugt. Den er i det mindste naturlig.

Så er det Stille Bedste og hendes efterkommere. En familie, som jeg kun kender fra mit

eget hoved, skal opsøges. Det skal ske på Ørslevkloster, mellem Viborg og Skive, en times kørsel herfra. Dernede på den gamle herregård tæt ved Virksund skal det stykke skrivearbejde gøres, som der ikke er blevet ro til hjemme i Tved.

Som Stille Bedste og hendes familie er jeg på flugt. Det er ikke sandflugten, der driver mig. Det er moderlige og husmoderlige forpligtelser, telefoner og sidestærke dagsordener. Det er kommunalt tilsendte papirer i stakkevis, vel at mærke stakke, der helst skal læses. Det er engagement i en række problemer, som i mine øjne så langt fra er ligegyldige.

– Ja, du kunne jo være ligeglad. Det var meget nemmere. Du kunne bage brød, strikke strømper, tage dine gulerødder op, klappe dine køer og kalve. Og så kunne du tage dig god tid til at skrive det, du skulle, så sættemaskinerne ikke nåede at blive truende. Ja, sandt for dyden, det ville være meget nemmere. Men nu er det Stille Bedste, det drejer sig om. Nej, egentlig ikke hende, hun døde jo i fjor og blev begravet i Sundby på Mors, Sidsel Klemensdatter af Tveds.

*

En viljeanspændelse skal til, før jeg får mig selv drejet ind på sandflugts-sporet. Jeg følger de flygtende hjulspor over Mors, ned gennem Salling, men må så syd for Skive dreje fra mod nordøst. Lidt efter holder jeg ved det gamle klostrets sorte gitterlåde. Den store kastanje ved gavlen af den hvide østfløj taber sine gyldne blade med samme dvælende ro, som kastanjen gjorde det ved det nye røde rådhus i Thisted, da jeg kørte for en times tid siden. Bladenes falden, luftens blødhed. Så ens – og dog en verden til forskel.

Det er her, jeg skal pejle mig ind på Stille Bedstes efterkommere. Skrivemaskine, papir, madvarer til tre dages forbrug, slæbes ind.

I den lukkede borggård har de nedfaldne blade lagt sig ensartet og dekorativt. Døren, stor, tung og brunmalet, står åben. Belæst med mit gods er jeg godt tilfreds med, at jeg ikke behøver at betjene mig af det

smukt formede håndtag, der sidder mig i øjenhøjde.

Ørslevklostrets særdeles livsnære og nutidige priorinde, Tove Borre, er ved at gøre klar til at tage hjem til mand og børn. De har ventet hende længe derhjemme. Og ringe en besked hjem, kan hun ikke. Her er nemlig ingen telefon. Her er heller ingen radio, ikke noget fjernsyn. Her er bare ro for folk, som har noget, de skal have udformet med deres eget hoved.

– Her er nøglerne. Så ses vi engang i morgen. Du er da ikke ked af at være her alene? Tove har travlt med at komme hjem til ungerne. Jeg vinker beroligende til hende, da hun kører.

Så er jeg alene på Ørslevkloster. Mutters alene.

*

Den lukkede gårdsplads ligger hen i mørke. Nymodens pjank som en udendørs lampe ofres der ikke energi på. Det lyder som en svag puslen, når blade løsner sig og falder ned på de toppede brosten i mørket. Beroligende og godt. Så lukker jeg den store tunge dør og låser den med en ganske lille nøgle. En stor, smedet slå lader sig ikke rokke ud af stedet. Den er sat ud af spillet af en hel flok søm. Altså må jeg sætte min lid til den lille nøgle.

Forresten kan det være ligegyldigt med den nøgle. Det er som om alle civilisationens sikkerhedsforanstaltninger er malplacerede her. Sin skæbne kan man alligevel ikke løbe fra. Nu skal jeg rigtig til at nyde stilheden og den total uforstyrrede ro. Det er ikke hver dag, man har en herregård helt for sig selv, tilmed en herregård, der startede sin tilværelse som nonnekloster langt tilbage i 1200-tallet.

Hvor skal jeg hygge mig. Og hvor skal jeg arbejde! Forstyrrelser indefra, fra ens eget forvirrede hoved, er ingen undskyldning. Væk med regionsplan og alt andet nutidigt kævl. Her gælder de store linjer, ikke fremad, men bagud. Og hvor er det velgørende.

Med omhu indretter jeg mig i »Komtessens værelse« i sydfløjens østre ende. Mine ting kommer på plads, sengen bliver redt. Der skal

være orden i sagerne. I morgen vil jeg plukke mig en buket til skrivebordet.

*

Nu skal det gøre godt med lidt aftensmad.

Mens alt andet bærer præg af fortiden, er køkkenet udrustet til brug i nutiden. Her er alt det grej, man skal bruge. Mens spejlæggene syder på panden, giver jeg mig i lag med at åbne den flaske rødvin, min betænksomme mand har stukket i min madkurv.

Det lyder som en rungende eksplosion, da proppen slipper flaskehalsen. Lyden forplanter sig under de høje lofter gennem samtlige tre fløje. Jeg står stille med flasken mellem knæene, mens lyden dør hen. Sådant lyder det altså, når man åbner en flaske på en herregård.

Jeg giver mig god tid til spejlæggene, sidder lidt og funderer ved voksdugen, mens fluerne summer oppe under loftet. Der højt, højt oppe

ovenover lampelyset munterer de sig sommerligt op og ned ad ledningen, som ender fjernt i dunkelheden. Hernede er der lunt og godt. Deroppe må der virkelig være sommer.

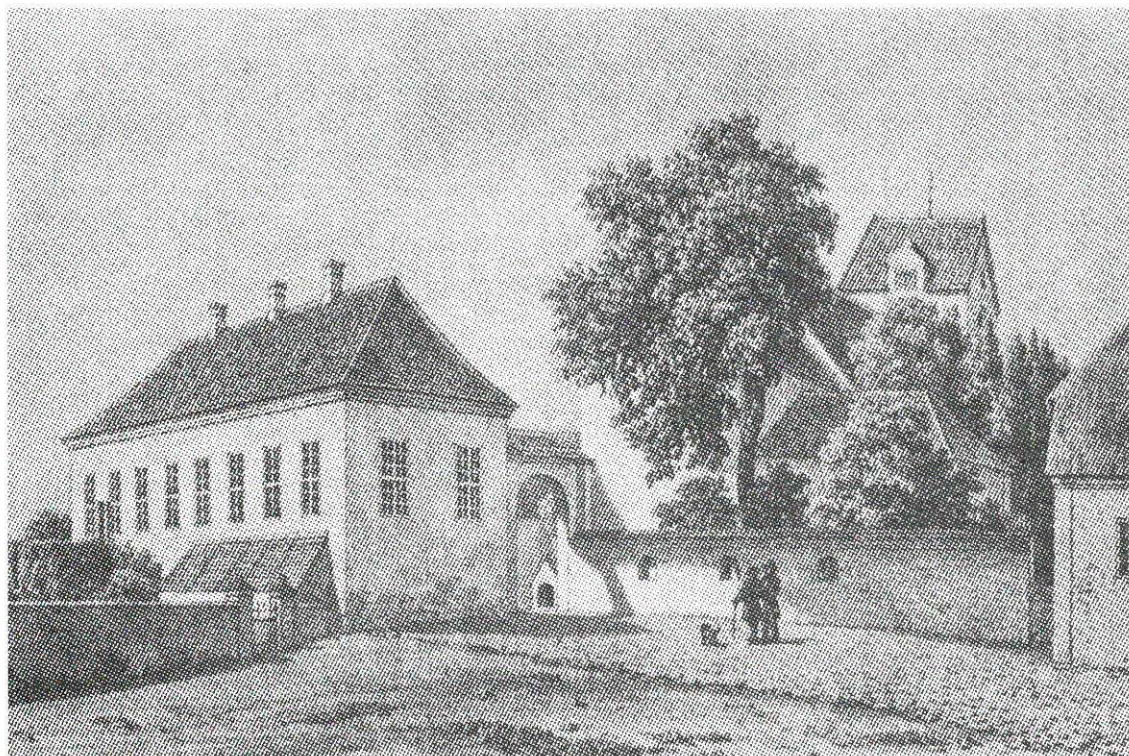
Så er mit lille måltid forbi. Jeg vasker pænt op efter mig, slukker lyset og går ind til mig selv. Mine skridt lyder beslutsomt på de lange gange. Nu skal jeg læse, skrive og akklimatisere mig.

Jeg har kun siddet kort ved skrivemaskinen, da jeg hører toner, små stumper musik.

Skønt og frydefuldt. Men hvad kan det være?

Jeg klaprer videre på min maskine. Det var nok ikke noget. Jo, der var det igen. Høje, klingre toner.

Jeg må vide, hvem de er, der spiller for mig, lytter ud ad døren. Ikke noget. Så stikker jeg hovedet ind i komtessens badeværelse. Tonerne kommer såmænd fra komtessens kæmpestore, fortidige bruser, der af og til slipper en

Ørslevkloster set fra nord-øst (Litografi fra 1857 efter tegning af F. Richart). Indscannet fra Jul i Thy 1978.

dråbe mod det gule flisegulv. Bruseren spiller virkelig sin »Water-music«, den sælsomme akustik spiller med, og jeg lytter med en kildrende fryd i øret.

Selv om vi har levet på nogenlunde samme midtjyske egn på samme tid har vi aldrig truffet hinanden, komtesse Olga Spouneck og jeg. Hun erhvervede Ørslevkloster i 1934 og fik 30 år senere sin lille urne nedsat under en kæmpegravsten tæt op ad klosterkirkens mur, kun nogle meter fra værelset, hvor jeg sidder ved skrivemaskinen.

Hun satte sit præg på den gamle herregård, satte livet ind på at bevare den. Nu sidder jeg i hendes soveværelse og hører hendes brus dryppe. På forhøjningen henne under vinduet har hun haft sin stol. Jeg sætter mig på komtessens forhøjning i en kurvestol, der knager og brager. Månen lyser over tågen, der har lagt sig i den lave eng nedenfor hovedbygningen. Ovre på den anden bred af denne tåge-flod står de vældige bøge, komtesse har siddet og set over på fra sin forhøjning, når hun har kunnet unde sig en pause i bestræbelserne på at holde Ørslevkloster i live.

*

Der er helt, helt stille. Jeg vil gå mig en tur i østfløjen. Jeg går, hører kun mine egne skridt, dørhåndtagenes knirken, og knips fra lyskontakter. Jeg lægger nakken tilbage og ser på loftmalerierne. De kommer ikke rigtig til deres ret. De skal vente til i morgen. Små stumper er skaldet af. Det ses som hvide gnister under loftet. De museumsfolk, der nu er pietetsfulde brugere af Ørslevkloster, vil gøre en indsats for at få malerierne rensat og restaureret.

Jeg går videre gennem spisesal, bibliotek, dagligstue. I havestuen kan jeg ikke finde lyset og famler mig frem til den dobbeltfløjede havedør, der fører ud til stentrappen ved pætræet. Døren er ikke låst, og kan heller ikke låses! Den har slået sig i det fugtige efterårsvejr. Jeg må leve med den åbne havedør, til en mand med værktøj kan tage sig af sagen. Men hvad, det er jo i grunden også lige meget. Her er simpelthen ikke andet end fred.

Det er godt midnat, da jeg igen sætter mig til skrivemaskinen. Om en time holder jeg fri-kvarter igen. Så vil jeg gå en tur i vestfløjen. Timen indskrænker sig til tre kvarter. Så kan det være nok. Nu vil jeg have min nattevandring, og så i seng.

Vestfløjen er ikke så stilig som østfløjen. Den har ikke så mange dekorative detaljer, ingen døre med store, skønne messingbeslag, men den har om muligt endnu flere rynker i sit historiske ansigt.

Det er ikke mange timer siden, jeg var til møde om planlægning i den helt store stil, og så står jeg her på den nattestille stengang i det fordums kloster og føler planløsheden fejre en stor triumf. Havde nutidens urskov af love, regler og rammer været gældende op gennem tiderne, så var Ørslevkloster aldrig blevet til.

Tiden og menneskers behov har i fællesskab skabt det, jeg nu står midt i. Her er sære nicher, uforklarlige skift i gulvbelægningen, her er riller og buer i murværket, her er trapper, der ender i det bare intet. Af en hel serie huse blev det gedigne bygningsværk den ubrydelige helhed Ørslevkloster. Det har taget 6-7 århundreder, måske mere. Her, hvor jeg står, har benediktiner-nonnerne holdt til, skiftende tiders overskudslagre fra den jyske adels ægteskabsmarkeder. Så kom reformationen og satte en anden skik på det, uden formentlig derved at mildne de enlige adelsfrøkners skæbne. Senere gjordes Ørslevkloster til en hel landbrugsindustri med et folkehold på utroligt mange sjæle. Sikke et leben, der har været, systemer af række-huse til folk og fæ så sent som ved århundredskiftet. Og nu er her helt stille.

*

Jeg er nået så langt på min nattevandring, jeg kan komme. Er standset ved en stump trappe, der ender et sted inde i murværket, hvor klosterkirken begynder. Jeg kender det hele, har været her mange gange.

For næsten syv år siden stod jeg oppe i det kirketårn og oplevede graverens svedende besvær med at holde gang i klokken den stive time, der skulle ringes for vor døde kong

Frederik. Det var en drøj tørn blandt dueklatterne i det råkolde kirketårn. Et vækkeur på blanke stålben stod i et af glamhullerne og udmøntede minde-ringningen i minutter.

Det var dengang. Og som dengang er det lys og skygge over murværkets knudrede flade, der får hånden til at løfte sig for at føle.

I en tid, hvor alverden bliver sat ind på at ensrette, harmonisere og jævne ud, er det en pragtfuld oplevelse at stå her med stengangens kølighed under hjemmeskoene og formelig kærtegne al den arkitektoniske selvstændighed med sine håndflader.

Nynnende lister jeg i seng i komtessens værelse. Klokkeren er over to.

*

Mit skriveri skrider fremad efter planen. Tilbage har jeg kun én af mine tre klosternætter samt en formiddag. Så skal sidste punktum være sat. Jeg har vænnet mig til mit store hus, har ikke behøvet at føle mig lukket inde, selv om der ikke er blevet megen tid til at se på omegnen. Det blev kun til en enkelt spadseretur hen til telefonboksen overfor købmanden i Hald. Mine opdagelsesrejser inden døre har fyldt mig med frydefuld oplevelse.

Tredje aften slukker jeg lyset, fast besluttet på at vågne tidligt og lægge sidste hånd på mit skriveri. Det skal blive dejligt at komme hjem. Længe får jeg imidlertid ikke lov at sove, et par timer måske.

– Nu kommer hun og sætter sig i sin kurvestol, siger jeg i halvsøvne til mig selv.

Lyden fra stolen på forhøjningen bliver kraftigere og kraftigere – Vel er det komtessens plads, men hun kunne godt sidde stille, så jeg kan få lov til at sove. Jeg koncentrerer mig om at sove videre. Det knager og knirker. Jeg kigger hen til forhøjningen, men natten er tågemørk, månen borte. Jeg kan ikke se noget. Det er som samtlige kurvestolens strå vrider og vander sig. Det er lige ved at være for galt. Og jeg, som havde håbet på en nats god søvn. Til denne larm kan jeg ikke sove. Egentlig havde jeg tænkt, at det ville være hyggeligt at udveksle kloster-erfaringer med nogle af de hedengangne, helst med komtessen, hvis livslange ensomhed på Ørslevkloster må pirre interessen for et menneskes skæbne. Men denne larm ved nattetid – –

Jeg rækker op og tænder arkitektlampen over min seng.

I samme sekund er det slut med knirkeriet på forhøjningen. Et åndeagtigt pust bevæger min lange morgenkjole i nichen, der tidligere var gennemgang til havestuen.

Der er fuldstændig stille i komtessens værelse. Kurvestolen står lydefri på sin forhøjning. Morgenkjolen er atter faldet til ro på sin bøjle. Jeg falder i søvn igen.

Da jeg næste formiddag pakker mine ting sammen og bøjer mig efter det sorte låg til min skrivemaskine, er det pudret over med hvidt puds fra væggen. Ikke underligt, for det var netop her, hun passerede forbi – min natlige gæst.

Minde om Skovkirsten

Af Jørgen Miltersen. Fra Jul i Thy 1986

Lørdag den 21. juni 1986 stod daværende kirkeminister, Mette Madsen, på den gamle Søndre Kirkegård i Thisted. Hun afslørede en mindesten for Skov-Kirsten. Stenen var formet af billedhuggeren Eigil Westergaard, Lemvig. Øverst en lærke og der under teksten

SKOV-KIRSTEN

FØDT I TAARS 27.3.1827

DØD I THISTED 18.3 1900

MODIGT TOG DU ORDET I FORSAMLINGEN

Kirsten Marie Larsdatter var født på Skovsgård i Tranget i Tårs sogn. Hendes mor, der var en hjertevarm kvinde, var datter af en skovfoged, og derfra stammer navnet Skov-Kirsten.

Det begyndte med, at Kirsten en søndag aften blev kaldt over til en syg nabo. Da hun nåede frem, var mange samlet i stuen. Hun gik med til at sige et par ord, hvis lyset blev slukket. Så begyndte hun lidt famlende, men snart strømmede ordene ud fra hende, og det stod klart for de tilstedeværende, at Kirsten var i besiddelse af en usædvanlig kraft.

Derefter blev der kaldt på Kirsten mange steder fra. En mormonprædikant førte sig frem i Vendsyssel på den tid. Ham tog Kirsten afstand fra. Hun bad til Gud og hørte en røst som fra en engel, der sagde: »I din dåb er der fred og frelse«.

Præster så skævt til hende, og ondsindede mennesker forstyrrede hende, når hun var ude at tale med sin usædvanlige kraft.

Da hun blev indkaldt til biskoppen i Aalborg, P. C. Kierkegaard, fik hun følgeskab af en lærer fra Øster Brønderslev. Biskoppen begyndte med at tale hårdt til hende: »Hvilken ret har De til at prædike? De handler stik imod Pauli ord om, at kvinder skal tie i forsamlinger.«

Kirsten forklarede, at en indre trang drev hende til at tale til sine medmennesker om Guds kærlighed og nåde, og hun kunne ikke forstå, at det skulle være hende forment, fordi hun var kvinde.

Efter nogen diskussion tog samtalen en ny vending. Biskoppen sagde pludselig: »Gud kan gøre, hvad han vil«. Lærer Andreasen og Kirsten blev indbudt til at være biskoppens gæster resten af dagen, og derefter sendte P. C. Kierkegaard en skrivelse til præsterne i Vendsyssel, hvori han indskærpede dem, at de ikke måtte forulempe Kirsten Marie Larsdatter, kaldet Skov-Kirsten.

Skov-Kirsten blev kaldt ud til stadig videre kredse for at tale kraftfulde ord. På Mors traf hun medlemmer af menigheden i Vartov, og da hun var i København for at deltage i et vennemøde, traf hun Grundtvig og blev veninde med Asta Grundtvig.

Lørdag den 21. juni 1986 afslørede kirkeminister Mette Madsen i Thisted en sten til minde om Skov-Kirsten, der døde den 18. marts 1900 og blev begravet på Søndre Kirkegård. Øverst er indhugget en lærke. Nederst ordene MODIGT TOG DU ORDENE I FORSAMLINGEN. Stenen er formet af billedhuggeren Eigil Westergaard. Foto: Tage Jensen.

Da Skov-Kirsten var på Mors, blev hun anmodet om at tale ved et møde i Sjørring. Til dette møde kom Christen Kolds søster og svoger, fuldmægtig Lindholm. De opfordrede Kirsten til at aflægge besøg i Thisted. Da hun ankom

med postvognen var der mødt en hel folkeskare. Blandt dem amtsfuldmægtig Christian Lassen Lomborg, som hun havde truffet på vennemødet i København. Lomborg ville gerne have hende til hustru og friede til Kirsten, men

Skov-Kirstens familie var blandt de mange, der var på Søndre Kirkegård lørdag den 21. juni 1986 for at overvære afsløringen af mindestenen.

hun gav ham et henholdende svar. Efter nærmere overvejelse besluttede hun dog at gå ind i et ægteskab. De blev viet i Thisted Kirke 7. april 1867. Da var Kirsten 40 år, men to børn kom til verden.

Trods mand og børn fortsatte Kirsten med at taget ud, når der blev kaldt på hende, og hver sommer vendte hun tilbage til sin hjemegn i Vendsyssel. Hendes mand, fuldmægtig Lomborg, hørte til venstrepolitikerer

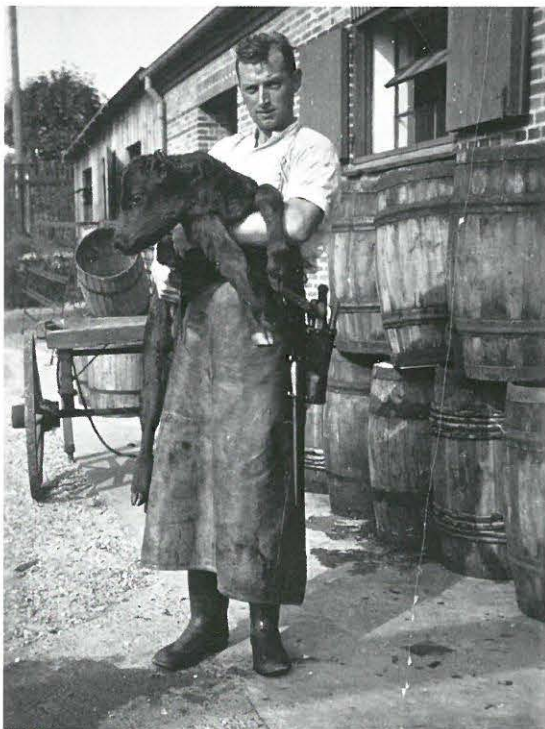
C. Bergs venner, og han blev indvalgt i Landstinget, men i november 1880 døde han af lungebetændelse.

Kirsten døde i en alder af omtrent 73 år og blev begravet på Søndre Kirkegård i Thisted den 24. marts 1900.

Mette Madsen sagde ved afsløringen af mindestenen i 1986: »Det er smerteligt, at det oprindelige gravminde ikke fik lov til at blive stående.«

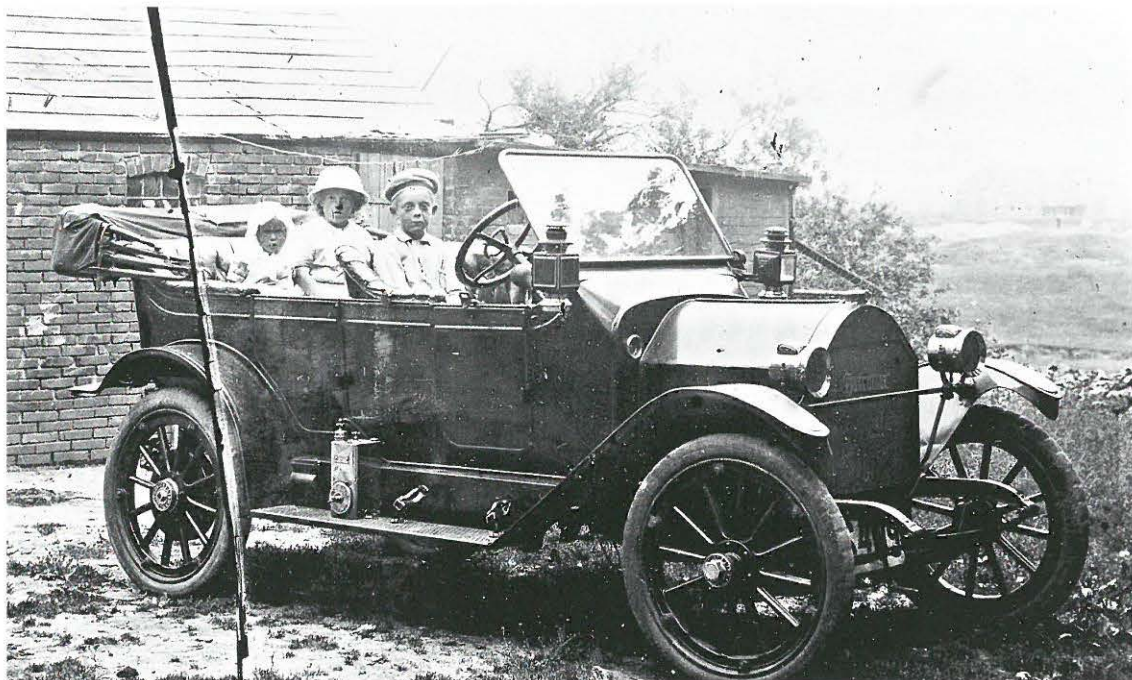
fra det gamle album

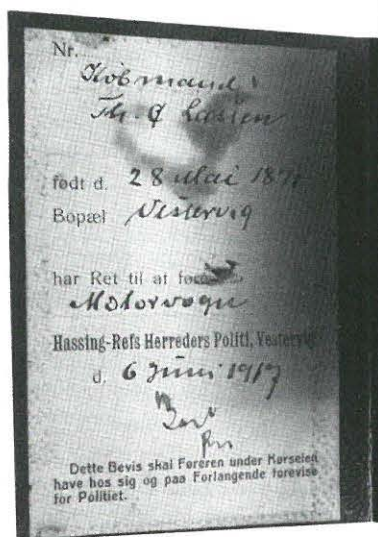
De to billeder på denne side er kommet fra Morten Andersen, Grønningen 13 i Thisted.

Til venstre: Manden, der står med en kalv, er slagter Arnold Mikkelsen. Billedet er taget uden for Koopmanns Slagteri i Thisted, Strandgade 73, omkring 1940'erne. Arnold Mikkelsen var født 1910 og døde 1967. Koopmanns Slagteri blev oprettet 1898 og nedlagt 1953. Arnold Mikkelsen kom derefter på Thisted Andelsslagteri.

Til højre: Til dette billede forklarer Morten Andersen, at der under krigen 1940-45 var hårde vintre. Limfjorden var lagt til, og fiskere gik ud på isen for at stange ål eller pilke torsk. Hvem personerne er ved han ikke.

Billedet er fra Kaj Hupfeldt Nielsen, Violvej 20, Nørresundby: Min bedstefar, købmand Th. C. Lassen var så vidt vides den første i Vestervig, der fik bil. Den var af mærket Detroit. Billedet er taget i 1917. Til venstre Ingeborg. I midten min mor, Bertha, til højre Holger. Min bedstefar kørte til Thisted for at få kørekort. Det stod gasværksbestyrer Meibom før. Bedstefar kørte en tur fra Gasværket til Østerbakken. Da han kom tilbage, var han klar til at få kørekort, så han kunne køre med doktoren og andre i Vestervig, der havde brug for at komme hurtigt frem. Kørekortet var gyldigt til hans død i 1958 i en alder af 87 år.

Da køreprøven var bestået hos gasværksbestyrer Meibom, blev kørekortet udstedt af Hassing-Refs Herreders Politi 6. juni 1917.

På dette billede fra Sennels sidder den kloge kone Emilie i kurvestolen i højre side. Til venstre for hende sidder svigersønnen, der var af Smed-familien. Derefter datteren Maren, sønnen Chresten, sønnen Peter og datteren Ellen. Billedet er fra Bente Eriksen, Vibevej 21, Hurup. Hun er datter af Peter, så den kloge kone er hendes farmor.

Billedet er formentlig taget engang i 1930'erne. Emilie var født i Nørhå i 1875 og blev gift med Andreas Iversen, født 1866. De boede i Hedegård i Sennels, nu Sennels Hede nr. 24. Det var en større gård dengang. Mardahlvej 6 og 8 er udstykket fra gården.

Emilie havde særlige evner, som man stadig mindes i Sennels. Hun var optaget af gårdens drift både ude og inde. Da hendes mand døde 1927, fortsatte hun driften af Hedegård med hjælp fra sønnerne. Da hun solgte gården, købte hun Sennels Mølle.

Mange søgte til hende, når de var syge. Folk kom langvejs fra. Hun lavede salver, der ikke lugtede særlig godt, men de virkede. De var bl.a. lavet af brændenælde og kogte hugormeskind, fortæller Bente Eriksen. Emilie kunne også klare brud på arme og ben. Hun havde opskrifter på mange slags salver, men hvor opskrifterne er blevet af, vides ikke. Emilie døde i 1940.

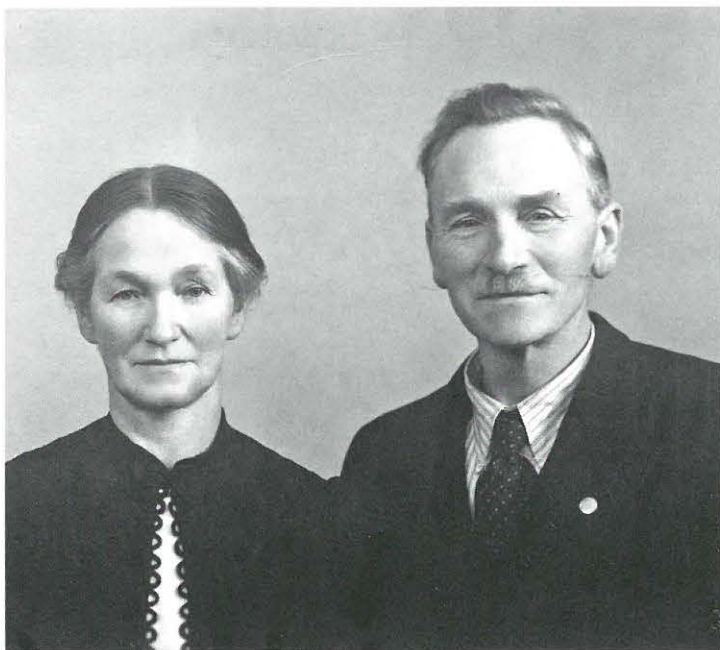
JUL I THY har fra Jette Andersen, Vangsaas Arkiv, modtaget dette billede fra Vangsaas Skole 1924. Jette skriver: Bageste række fra venstre: nr. 1 Christian Jensen, Vangsaas. Resten ukendt. 2. række fra venstre: Fru Bøgehøj, yderst til højre lærer Bøgehøj. 3. række fra venstre nr. 1 Anna Ernastine Nystrup Hansen, født 27. januar 1915 (gift med førstelærer J. C. Frank fra Gl. Skørping, mor til Thyra Frank på Plejehjemmet Lotte på Frederiksberg). Nr. 2 Eva Astrid Kjærgaard Nystrup Hansen, nr. 4 Ebba Adele Nystrup Hansen, f. 15. juli 1917 (gift med førstelærer Alfred Jensen, Sjørring, Kallerup og Ørum Skole), nr. 5 Kirsten Nystrup Andersen. Foran ukendte. Thea Grønkjær skulle være her. Jeg ved ikke hvor. Billedet modtaget 2007 fra Grethe Nystrup Kragh, Klitmøller, til Vangsaas Arkiv. Oplysninger modtaget fra Niels Frank 2011.

Dette billede fra Ballerum Skole 1897 eller 1898 er kommet fra Else Sloth Neimanas, Rosenvej 1, 4340 Tølløse. Min far, Christian Kjær-gaard Tousgaard og hans lillebror Peter er på billedet, oplyser Else Neimanas. Min far ejede en overgang Tousgård, men flyttede i 1922 til Anneksgården i Thorsted. Min far sidder som nr. 2 fra højre i nederste række, og Peter sidder som nr. 4 fra højre. Peter kom i skole som 6-årig, da han havde svært ved at få tiden til at gå. Jeg ved ikke spor om de øvrige på billedet, fortæller Else. Hun blev gift med Herbert Neimanas, der kom til Dragsbæk sammen med flygtninge fra Litauen. Han blev KFUM-sekretær i Thisted og blev i 1956 gift med Else i Nors Kirke. De boede først i Thisted. Derefter var Herbert Neimanas KFUM-sekretær andre steder, bl.a. i Skjern i 5 år, sidst i Tølløse. Else mistede sin mand for 5 år siden.

Finn Graa Jakobsen, Kolonihavevej 22 B, 7752 Snedsted, har sendt dette billede af husmandsparret Inger og Otto Jensen fra Førby. Inger var født 1892 og døde 1971. Otto var født 1881 og døde 1964. Otto Jensen overtog i 1906 Vester Faddersbøl. De solgte ejendommen i 1927 og købte et mindre husmandssted i Førby.

Otto var med til at stifte den socialdemokratiske forening i Hundborg-Jannerup og blev medlem af Hundborg-Jannerup Sogneråd. Han blev i 1951 udnævnt til æresmedlem af partiforeningen. Inger og Otto Jensen plantede mange læhegn og opdyrkede hede.

På det nederste billede ses fem af deres børn: Fra venstre Karen (født 1922). Hun er i dag på Plejecentret Solgården i Hundborg. Derefter Mette (født 1919) i dag bosiddende på Teglværksvej i Thisted. Martha (født 1925) døde i 2002. Grethe (født 1921) døde i 1997. Jens (født 1924) døde for få år siden. Familiens yngste søn var endnu ikke født, da billedet blev taget. Husmandsstedet i Førby er stadig i familiens eje.
PS: Finn Graa Jakobsen er søn af Karen Jakobsen på Solgården.

Dette billede er taget på terrassen på Koustrup Mølle, Jestrup, Sønderhå, den 1. maj 1962, da gårdens ejer, Johannes N. Møller, fejrede sin 50 års fødselsdag. Billedet er fra Hans Møller, Brunesevej 8, 8660 Skanderborg, der giver følgende oplysninger om personerne:

Stående bagest fra venstre: Jens Andreas Jacobsen, Knakkergård, Skyum, Holger Pedersen, Sønderhågård, Sønderhå, Vangsgård Kvejborg, Ilegsgård, Jestrup, Sønderhå og bagved ham står Tage Nielsen, Trankjær, Chr. N. Møller, Sdr. Nordentoft, Edvard Johansen, Gisselbæk, Hørdum og bagest Jens Tøllbøl, Skyumgård, Ellen Nielsen, Trankjær (g.m. Tage), Maren Jacobsen, Knakkergård (g.m. Jens Andreas), Niels Alfred Eriksen, Søvang, Bedsted, Johannes N. Møller, Koustrup Mølle, Jestrup, Sønderhå.

Siddende fra venstre: Jens Kristensen (Kræn), Vestervig Kloster, Thea Lyhne Pedersen, Sønderhågård (g.m. Holger), Kr. Hansen, hestehandler, Hørdum, Thea Kristensen, Vestervig Kloster (g.m. Jens Kræn), Arnold Nielsen, Nørhågård, Agnes K.S. Møller, Koustrup Mølle (g.m. Johannes). Foto: Gerhard Jensen, Thisted (Støjberg Margarinefabrik)

A.L.M. Aberg fra Langeland blev Thisted Amts Tidendes første redaktør og Thistedes første folkevalgte borgmester. Da han blev hyldet på sin 80 års dag, blev han betegnet som Danmarks flittigste redaktør. A.L.M. Aberg var født 11. oktober 1853 i Rudkøbing, blev uddannet som typograf i København og var ansat i Aalborg, da Venstrepolitikeren C. Berg oprettede endnu et af De Bergske Blade. Efter Hillerød, Kolding, Viborg, Ringkøbing og Holstebro kom turen til Thisted. Jernbanen var i 1882 ført videre fra Struer til Thisted, og fra oktober 1882 begyndte Thisted Amts Tidende at udkomme. A.L.M. Aberg tiltrådte som redaktør i 1883. I 1894 blev han som den eneste Venstremand indvalgt i Thisted Byråd. I 1917 blev han Thistedes første folkevalgte borgmester og havde borgmesterposten i 8 år indtil 1925. I en årrække var han endvidere formand for Historisk Samfund og for Museet i Thisted. Aberg nåede at blive hyldet på sin 80 års dag 11. oktober 1933, men den følgende måned, 26. november, sov han stille ind. De Bergske Blades samlede oplag blev i 1966 opgjort til 104.993. Deraf tegnede Thisted Amts Tidende sig for 11.042.

I tiden før Thisted Motetkor blev landskendt og Thisted Drengemandskor blev verdenskendt eksisterede der i Thisted en dobbeltkvartet, som var kendt i hele Thy. Dette billede af dobbeltkvartetens medlemmer er fra Jørgen Hagger Jensen, Aalborgvej 52A, 9000 Aalborg. Nr. 3 fra venstre er Axel Mikkelsen, der var Thistedes borgmester i mange år. Derefter manufakturhandler Peter Jensen, der drev forretning på hjørnet af Frederiksgade og Vestergade. Så kommer skræddermester Selmer. De to næste er ukendte. Derefter snedkermester Ejner Jensen, der havde bedemandsforretning i Bisgårdsgade med salg af kister. Yderst til højre kantor Fredskild, der var medlem af dobbeltkvartetten i 25 år. Endvidere var han korleder i mange år. Jørgen Hagger Jensen er søn af Ejner Jensen.

Dette billede er kommet fra Leif Petersen, Stendalsvej 2, Skyum. Det er taget i et hus i Hørdum, hvor hallen findes i dag. På billedet ses min bedstemor Maria Jensen, født Olesen 19. december 1883 i Hørdum. Hun var skrædder hele sit liv og døde 26. oktober 1974. Min bedstefar Karl Jensen var født 19. april 1884 i Langkastrup ved Randers. Han arbejdede i mange år på Hørdum Station. Han døde 2. januar 1954. De er begge begravet på kirkegården i Hørdum. Personerne på billedet er fra venstre moster Visse, født 10. december 1910 i Hørdum, død 24. januar 1956. Begravet i Hørdum. Moster Rose født 10. juli 1912 i Hørdum, død 22. maj 2001 Begravet på Vestre Kirkegård i Thisted. Bedstefar Karl Jensen. Dernæst moster Emmy, født 14. april 1917, død 28. juni 2000. Begravet på Vestre Kirkegård i Thisted. Moster Tinne (stående bag moster Emmy) født 25. maj 1909, død 23. november 1978. Begravet på Vestre Kirkegård i Thisted. Bedstemor Maria Jensen. Pigen på skødet af bedstemor er min mor, Ninna, født 30. august 1919, død 22. april 1997. Begravet i Hørdum.

De blev konfirmeret i Ræhr Kirke 23. marts 1942. Billedet med alle navne er fra Anna Lindhardt, Bybakken 11, Ræhr. I bageste række fra venstre Christian Bjerre Kristensen, Ræhr, Lars Rask, Vigsø, Niels Frost, Hamborg, Hedegaard Pedersen, Sårup, præsteparret Maria og Ludvig Mehr, Søren Dybdahl, Sårup, Kaj Søndergaard, Ræhr, Mads Josefsen, Hamborg, Martin Jensen, Hamborg. Forreste række: Marie Odgaard, Sårup, Else Mouritsen, Ræhr, Elva Villadsen, Ræhr, Anna Dahl, Ræhr, Johanne Frost, Hamborg, Emma Frost, Hamborg, Stinne Larsen, Bjerre, Bodil Eriksen, Ræhr, Kristiane Sand, Ræhr Mark, Martha Bertelsen, Vigsø.

Ludvig Mehr, der havde teologisk uddannelse fra Amerika, blev sognepræst i Ræhr-Hansted-Vigsø 1935. Han var i 1927 blevet gift med Maria Hansen fra Marstal. De fik tre sønner, der fulgte i faderens fodspor og rejste til Amerika: Johannes, Hans Peter og Ansgar Carl. Ludvig Mehr udgav i 1953 »Bogen om Hanstholm«. 160 sider.

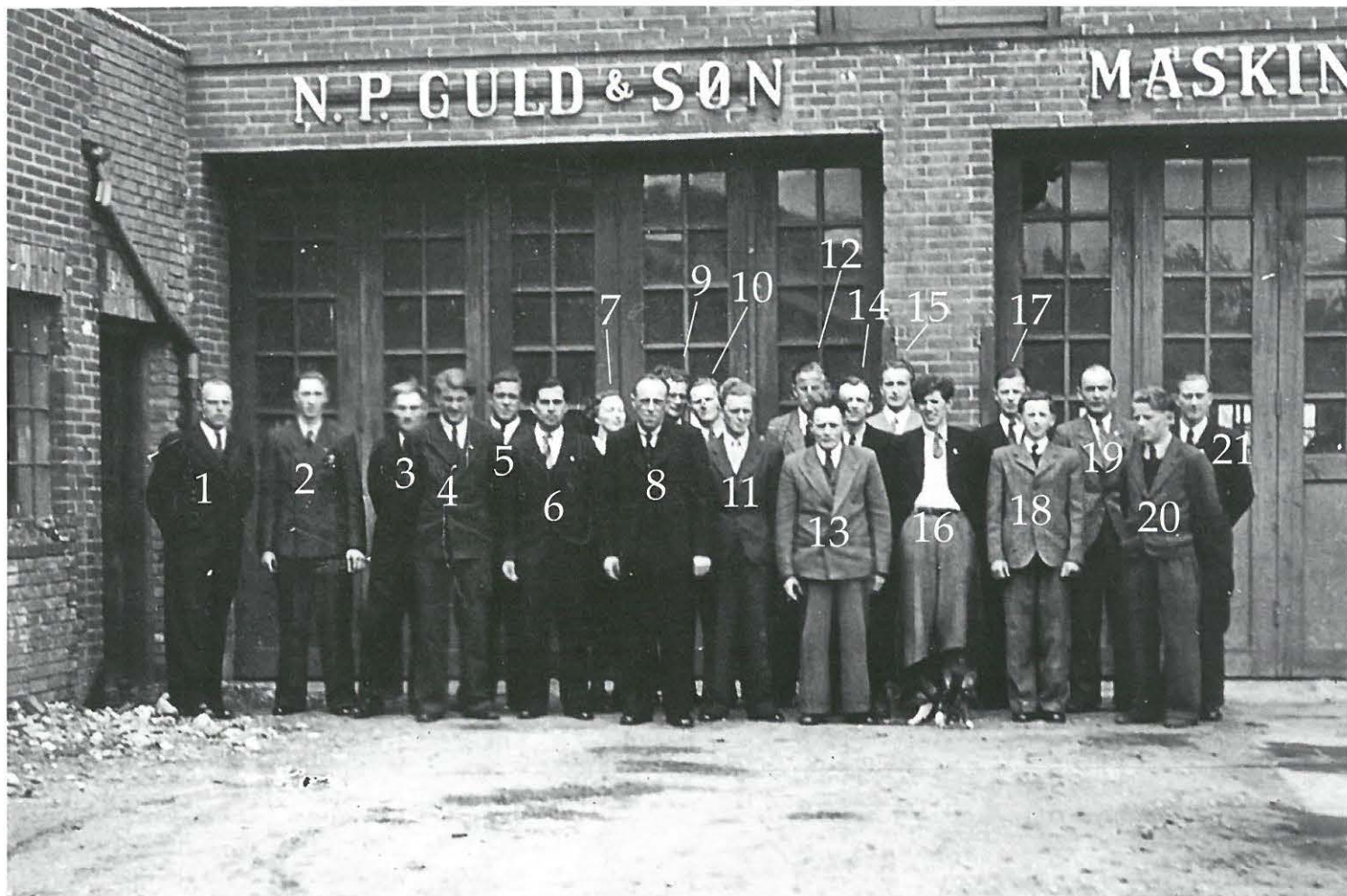

Svend Dinsen, Bogensevej 8, Næsby, Odense, har sendt tre billeder fra Sjørring Maskinfabrik og skriver: Dette er en opstilling af fabrikkens produktion af grundvands- og dybvandspumper.

Til dette billede har Svend Dinsen denne forklaring: Det er taget i maj måned 1947. Jeg var dengang i lære hos maskinfabrikant Johannes Klausen, som havde kontrakten på fremstilling og opsætning af stålspærene på Hurup Elværks maskinhal. Vi havde hele måneden det prægtigste vejr, og vi kravlede rundt på spærene som havde vi været abekatte – og uden sikkerhedssele. Man havde ikke byggekraner. Konstruktionen, som rager op, er den »byggekran« som vi brugte til at løfte spærene op med, og som vi selv havde fremstillet.

Dette billede blev taget, da fabrikken fejrede 40 års jubilæum i 1986. Svend Dinsen skriver: Jeg husker desværre ikke alle navne og i nogle tilfælde kun fornavn eller efternavn. Som jeg husker dem er de som følger: 1. ingeniør Dissing, 2 Holger, 3. Johannes, 4. Poul Leth, 5. Svend Guld, 6. ?, 7. kontorist, 8. Niels Guld, 9 ?, 10: Engelbrecht, 11. Smærup, 12 og 13 ?, 14. Smærup (bror til nr. 11), 15. Poul Andersen, 16. Svend Dinsen, 17. H.C. 18. ? 19. Jørgensen, 20. Chr. Poulsen 21. ?.

Lissi Ringgaard, Toftevej 3, 8600 Silkeborg oplyser: Personerne er fra højre min bedstemor, distriktsjordemoder Mette Marie Lauritsen, f. Tølbøll, hendes datter distriktsjordemoder Dagmar Lauritsen (hun havde først praksis i Bedsted, derefter i mange år i Nykøbing Mors). På armen har hun indsenderen af dette billede: den 3 måneder gamle Lissi Starch Lauritsen. Den unge dame yderst til venstre menes at være barnepigen Agnethe, der har Vilhelm ved hånden (min bror). I JUL I THY 1989 var der en artikel om min bedstemor, skrevet af min fætter Kjeld Starch Lauritsen. Min bedstemor flyttede efter at have været distriktsjordemoder i Hjørdemål ind i et nybygget jordemoderhus i Hunstrup i 1925. Hun gik på pension i 1939.

Lissi Ringgaard: Min far, Arendt Starch Lauritsen blev i 1935 ansat som forretningsfører i enkefru Luther Nielsens købmandsbutik i Vestervig. Den blev senere overtaget af sønnen Knud Nielsen. Min far ses i døren til den for nyligt nedrevne ejendom i Klostergade. Min far blev i 1943 bogholder i Haring-Refs Herreds Spare- og Lånekasse, hvor han var til han i 1970 gik på pension. Han var i en årrække formand for Vestervig-Agger Sygekasse og blev senere formand for de sammenlagte sygekasser i Sydthy. I en årrække var han formand for Vestervig-Agger Håndværker- og Borgerforening samt kasserer i Vestervig Idrætsforening.

Ole Juul Jensen, Vilhelmsro 228, 3480 Fredensborg, har sendt dette billede med følgende tekst:
 Foto fra 1904. I midten A. Chr. Andersen, 1859-1911, (kunstmaler), hans hustru Hedevig, født Evers, 1859-1930. Omkring dem deres 7 børn. Bagest til venstre Henny, 1887-1921, Axel 1889-1969, Johanne 1888-1980. Fra venstre ved siden af A. Chr. Andersen Gerda 1892-1975. Foran faderen Fanny 1899-1992. I midten Ingeborg 1896-1977. Yderst til højre Charles 1895-1965.

Fundet af dette foto i Thisted Museums fotoarkiv har givet anledning til den mest fantastiske historie, nemlig, at jeg i 2010 som 60-årig, gennem arkivet, som havde informationer om hvem, der havde givet billedet til arkivet, har fundet en stor familie i Canada, USA og Danmark, som jeg ikke vidste jeg havde. Charles er min farfar, som jeg aldrig har kendt. Vi havde altid troet, at min afdøde far var enebarn, men museets fotosamling var nøglen til at knække en familiegåde og finde frem til, at min far havde tre halvsøskende. Jeg har fået kontakt til to af dem. Anders Chr. Andersen, min oldefar, var uddannet på Kunstakademiet i København og var fra 1885 til 1908 lærer ved Thisted Private Realskole og derefter ved Thisted Borgerskole. Desuden var han forstander for Teknisk Skole.

Dette billede fra Ballerum Skole ca. 1912 er nået frem til JUL I THY via Jette Andersen, Vangsaa Arkiv. Else Marie og Henning Frost, Tangrimme 7, Ballerum, oplyser: Foran fra venstre Andreas Langballe. 2. række nr. 3 er Anna Hove Pedersen, nr. 4 Vilhelm Hove Pedersen. Midt i billedet med hat på Marie Hove Pedersen, mor til Anna og Vilhelm, mormor til Henning Frost, der er søn af Anna.

Dette billede er kommet fra Kalle Post i Ræhr. Lisa Villadsen har hjulpet med navne. I Hanstholm opførtes i 1938 dilettantkomedien »Ej blot til lyst«. Manden, der sidder til højre for midten med et blad i hånden, er købmand Rubin Bjerregård. Manden i midten med slips er Niels Karl. Kvinden med hvidt tørklæde er Bodil Olsen. Oven over Rubin Bjerregård i hvid kittel Hugo Hansen. Øverst nr. 3 fra venstre er Anton Johansen.

Er der nogle af jer der kender disse folk, spørger Leif Petersen, Stendalsvej 2, Skyum, 7752 Snedsted, tlf. 9793 6409. Billedet er fundet i et album fra min bedstemor, Maria Jensen, se side 50.

Er der nogle af jer der kender disse folk, spørger Leif Petersen, Stendalsvej 2, Skyum, 7752 Snedsted, tlf. 9793 6409. Billedet er fundet i et album fra min bedstemor, Maria Jensen, se side 50.

Er der nogle af jer der kender disse folk, spørger Leif Petersen, Stendalsvej 2, Skyum, 7752 Snedsted, tlf. 9793 6409. Billedet er fundet i et album fra min bedstemor, Maria Jensen, se side 50.

Det ny album

Smedemester Jørgen Hundahl, Tilsted døde den 1.12.09. Han blev født i 1929 og opvoksede i Nors, hvor faderen var smedemester. I alle årene nød Jørgen Hundahl at komme på markerne og klitterne i det område mod vest, som i dag omfatter det nuværende Hanstholm Vildtreservat. Da han som barn og ung smed kom der, var der stadig enkelte små dyrkede jordlodder, venlige klitbønder og ynglende hejler. Den 1.9 09 var Jørgen Hundahl på sin sidste vandretur langt ind i området sammen med Lauge Fastrup. Det blev til intense oplevelser med blandt andet kronvildt og traner. Jørgens Hundahls hustru Kirstine døde i 2008. De efterlader sig sønnerne Erik, Søren, Jens Christian og Anders.

Hilsen fra Amerika

Thank you Jørgen and Erik for Jul i Thy 2010.

It was wonderful to read and I did not put it down for the 3 hours that it took. It was most enjoyable reading and you are masters in putting the Danish words together.

On page 55 I recognized an old electrician friend that worked with at Sievert og Korsfelt when I was an electrical apprentice. His name is Svend Erik Myrup. My brother John and Svend Erik were classmates at Thisted Realskole. When I ran for Governor of California seven years ago I received a note from Svend Erik cheering me on.

On page 69 you gave nice story and picture of how my cousin, Peder Frode Hansen, fell in love with Lissi after being en ungkarl his entire life. Peder Frodes father and my mother were brother and sister, and Peder Frode was about two years younger than me. Based on that he was either 74 or 75 years of age when getting married. When visiting in Denmark we always made sure to stop by Skaarup Gamle Skole and it is a lot of fun to watch Peder Frode handle his bees and he does that in a very professional manner. I tried to be a beekeeper but failed.

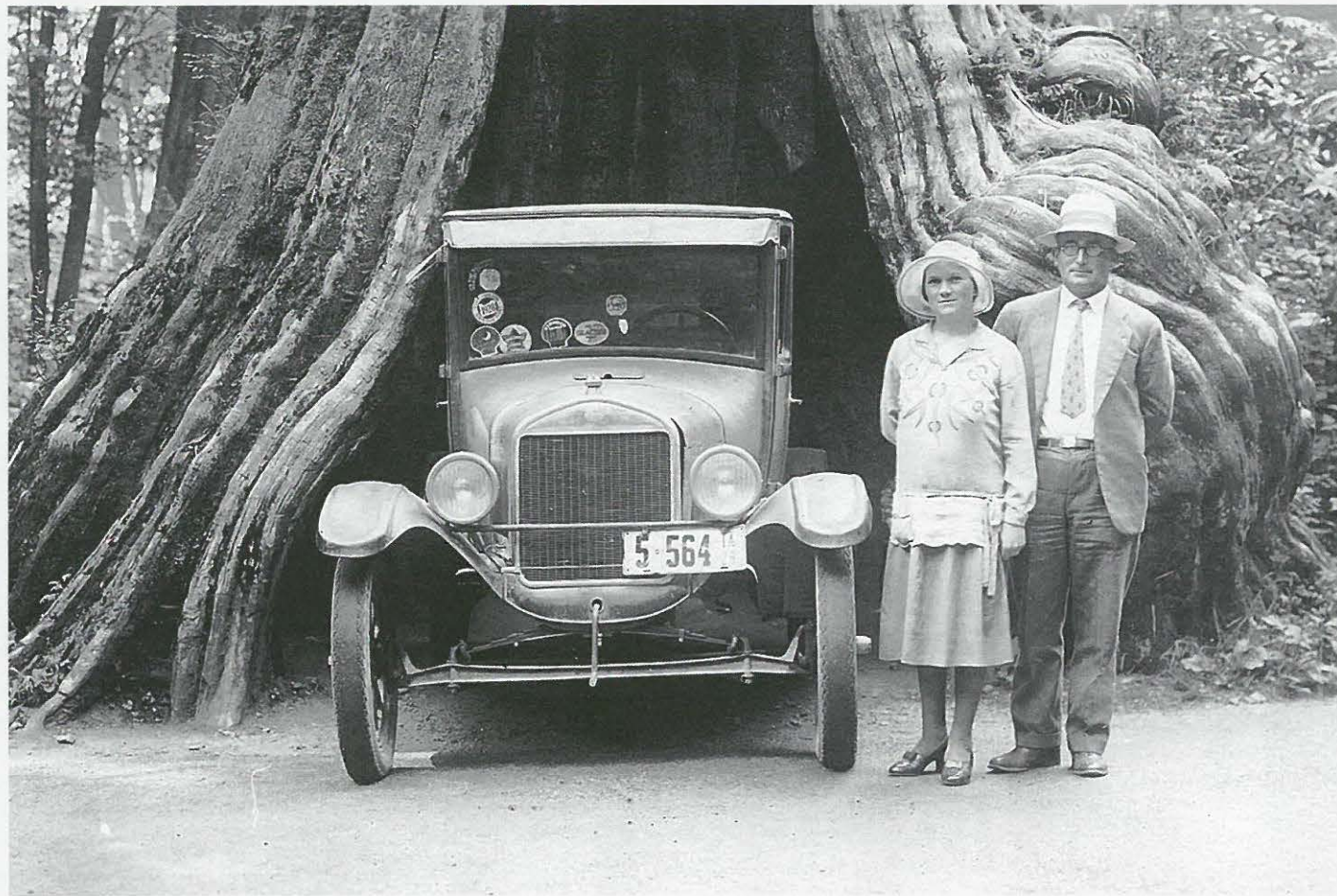
My father, Johannes Georg Ludvig Mehr met Peder Frodes father, Kristen Jensen Hansen, in or about 1920 at Grand View College, Des Moines, Iowa. My father being about 30 years old was beginning to think about marriage, so Kristen Jensen suggested that he correspond with one of his 5 available sisters in Denmark. My father picked the right one, finished his priesthood studies, got a job, took a boat trip to Danmark, found my mother (to be) Marie Katerine Hansen på en børnehave in Copenhagen. They took one look at each other and two weeks later they were married in Marstal Kirke on 15 March 1927. My father Ludvig as he was called quickly got back on a boat to USA with my mother following soon afterwards.

So if Peder Frodes father had not met my father, I would not exist today.
Life is scary isn't it?

Thanks again for Jul i Thy
Hilsen fra Marilyn and Carl in Sunny San Diego, California

PS: I am attaching a photo of my parents trip to America's Wild West in the summer of 1928 and it shows them visiting Yosemite National Park. My oldest brother Johannes says he is also on that picture; he must be seeing things as he was not born until 4 Jan 1929.

Julehilsen fra Fyn

Herluf Munkholm, Assensvej 59, Kirkeby, Fyn, sendte denne julehilsen:

Jeg er allerede i dag, den 19. december 2010, i gang med at læse JUL I THY 2010. Om artiklen »Fra krigens tid i Sønderhaa« blot et par ord til artiklen. Jeg så fra Hørdum Skole den 22. februar 1944 luftkampen mellem en amerikanske Flyvende Fæstning og en tysk jagerfly. Fæstningens ene vinge blev ramt og gik i brand.

Medens maskinen kredsede omkring, sprang den Flyvende Fæstnings besætning ud med faldskærm. Jeg talte ti udspringende. Kort efter at den brændende vinge var faldet af, faldt resten af fæstningen ned tæt ved »Koustrup Møllegaard«. Cirka 200 meter fra gården.

Et af de udspringende besætningsmedlemmer landede på den tyndt isbelagte Ove Sø og gik gennem isen og stod nu på søens bund med vand til langt op på brystet. Han druknede i det dræbende kolde vand. Han kunne sagtens være reddet, men det undlod man. De ni resterende besætningsmedlemmer blev alle taget til fange af tyskerne.

Hørdum Kro var på det tidspunkt beslaglagt af tyske soldater eller var det en blanding af tyske soldater og franskmænd fra Elsass-Lorraine. Fransk talte de i hvert fald. En overgang var der også soldater fra Ungarn på kroen. Ja, sågar fra Rumænien var der soldater, som havde medbragt deres vogne trukket af deres heste. Befalingsmændene var fra Tyskland. De forskellige soldater blev trænet i militæranstand på fodboldbanen i Hørdum.

Soldaterne fra Hørdum Kro gik i en bred række med fældne våben til stedet, hvor maskinen og dens ene vinge var faldet ned. Vi store drenge fra omegnen kom samtidig med soldaterne til Ove Sø.

Anden Verdenskrig kan man ikke slippe. Jeg har bogen: »Faldne allierede flyvere 1939-1945«, hvori omtale af nedskydning af fæstningen nævnes, og besætningens skæbne nævnes ligeledes.

Fly, der var beskadiget, ville i mange tilfælde af med bombelasten. Hørsted Å, der løber tæt forbi »Koustrup Møllegaard«, blev ofte brugt som retningssted for fly, der kastede sine bomber. De således lettede fly kunne i givet fald nødlande uden at eksplodere til fare for menneske, dyr og bygninger, eller kunne nå til deres baser i England.

I mørke kan åens vand ses, har man fortalt mig, og flybesætninger vidste, at så var der måske en lavning og nok ikke tæt bebyggelse. De amerikanske fly var på vej til Nordtyskland for at bombardere.

Realklasserne årgang 1961 samlet til 50 års jubilæum den 24. juni 2011 på den gamle realskole i Thisted. Bagest fra venstre: Bjarne Morell, Frederikshavn. Lissi Tousgaard, (Hasselstrøm)Vodskov. Hans Oddershede, Klitmøller. Knud Steen Sørensen, Thisted. Række 2 fra venstre: Leif Alstrup Kristensen, Hundborg. Per Bunch Bertelsen, Bjerringbro. Erik Hove Olesen, Thisted. Richard Mikkelsen, Aalborg. Række 3 fra venstre: Søren Fredsøe Saarup, Hadsund. Niels Henrik Søndergaard, Virum. Aase Søe Andersen (Jensen) Nors. Lis Thune-Stephensen, (Kristensen), Hinnerup. Række 4 fra venstre: Inger Dalgaard Jensen, (Oddershede) Sjørring. Karen Gadegaard Larsen (Sørensen) Søborg. Astrid Jensen (Lyhne) Hundborg. Birgith Bunk, Frederiksberg. Grethe Foged Nielsen, Thisted. Fridtjof Herling, Albertslund. Erik Hove Jensen, Tårs. Række 5 fra venstre: Karen Edith Poulsen, (Christensen), Struer, Birgit Bach Lynggaard (Hove), Thisted. Esther Sejerskilde Krabbe, (Nielsen) Aalborg. Tove Nielsen, (Andersen), Glamsbjerg. Birthe Morell, (Boe), Frederikshavn. Ingrid Pagh (Vestergaard) Farum. Foto: CLICK Fotografen Thisted.

40 studenter fra 1961 i Thisted var forleden samlet for at markere 50 års jubilæum. De 40 jubilarer er: Evan Møller, Evald Vester Sørensen, Peter Bertelsen, Walther Batsberg (Pedersen), Jørgen Dissing, Ib Abildgaard, Lis Bjerregaard (Annelis Hyldahl Nielsen), Poul Ærenlund, Klaus Hansen, Kristian Dalgaard, Preben Bjerregaard, Nicolaj Møller, Knud Henningsen, Henning Tousgaard, Knud Jessen (Pedersen), Poul Holm Bangsgaard, Finn Klamer, Per Gravørsen, Henrik Ekmann, Svend Henningsen, Konrad Kjems Hove, Ellen Marie Johansen (Pedersen), Asta Overgaard, Finn Elof Andersen, Hans Jørgen Damsgaard, Ole Krogh, Åse Kanding (Øer Jensen), Gunhild Thormod (Østergaard), Else Folke, Johannes H. Christensen, Karen Valberg (Dahlgaard), Fritz Tandrup, Nanna Hvelplund, Esther Ravn (Thorgaard), Guldborg Steensgaard, Vera Kragh (Kristensen), Kirsten Hansen (Imer), Åse Stilling, Marianne Toft-Jensen og Helga Thagaard Jacobsen. Foto: CLICK Fotografen, Thisted.

Et hold konfirmander fra Vang 1961 var i august 2011 samlet for at markere 50 års jubilæum. Dagen startede med morgenkaffe i præstegården, gudstjeneste og resten af dagen blev markeret på Gullerup Strand Kro. Fra venstre er det Dorthe Nielsen, Ulla Nystrup, Helene Korsgaard, Gurli Christoffersen, Knud Kristensen, Anne Lis Berwald, Lis Jensen, Margit Andersen og sognepræst Flemming Burgdorf. Privatfoto.

Imponerende mange fætre og kusiner samledes i 2004 til FK-familietræf. Billedet er taget i Vigsø af Peter Kristiansen, Brande. Kaj Hupfeldt Nielsen, Violvej 20, 9400 Nørresundby fortæller:

Min farfar og farmor tilbragte de sidste år på »Solglint« i Hørdum, som de havde købt af murermester Chr. Søndergaard for 6.000 kr. Til min farmors begravelse i 1954 var mange af familien kommet fra nær og fjern. Ved den lejlighed fik jeg den ide, at vi fætre og kusiner skulle samles engang om året, da vi ellers sjældent ville få hinanden at se. FK-klubben blev startet, og der blev lavet vedtægter. Vi skulle mødes 1. Pinsedag på skift hos hinanden til morgenkaffe og gå til pinsegudstjeneste. Efter frokost var der udflugter og kulturelle oplevelser i lokalområdet.

Jeg har været så heldig at være med 56 gange. De første syv år mødtes vi på skift hos vore forældre i Thy. I starten var vi 7, og ægtefæller kom til hen ad vejen. Medlemmerne var Kamma Pedersen, Esbjerg (død), Niels Chr. Nielsen, Birkerød (død), Kaj Hupfeldt Nielsen, Nørresundby, Richard Nielsen, København, Evald Nielsen, Hørdum, Ruth Nielsen, Saltum (nu Andersen) og Ove Hupfeldt Nielsen, Thisted. Det er de byer vi boede i da vi startede klubben, og de fleste af os blev boende.

Da vi i 2004 fejrede FK-klubbens 50 års jubilæum, var 89 familiemedlemmer mødt op. Mange var indlogeret i feriehus i Vigsø. Dagene blev bl.a. brugt til rundture, bl.a. til »Solglint«, hvor vi som børn fejrede nytårsaften. Der blev også tid til lidt sport på Hørdum Stadion. Ved den store aftenfest pinsedag var der mange indslag. Der blev vist gamle billeder og film, og der blev holdt tale af hver familiegren, så man fik indblik i, hvad der rørte sig ude i krogene. Der blev ved den lejlighed udleveret et jubilæumsskrift 1954-2004 med sange fra tidligere sammenkomster, billeder og familiehistoriske bidrag.

Kaj Hupfeldt Nielsen føjer til: Mine bedsteforældre på fars side boede i Hørdum og fik seks børn: Peder, Johanne, Jens, Holger, Harald og Magda. Farfar drev i mange år barberforretning og skomagerforretning. Desværre blev farfar, Niels Chr. Nielsen angrebet af den spanske syge. Han blev svagelig, men overlevede. Farmor Ottomine var født i 1872 på gården »Kalifornien« lidt øst for Thisted. Navnet kommer af, at de tænkte på at rejse til USA, men det blev ikke til noget. Flere fætre til min far drog dog til USA, og jeg husker, at de efter 2. Verdenskrig kom på besøg i Thy i meget store biler.

21 gamle konfirmander i Tømmerby-Lild samledes 10. april 2011 til 50 års jubilæum. Daniel Mann Andersen, Sennels, tog billedet, og Else Kristensen, Kilsgårdsvej 16, Kjelstrup, har sørget for navne. Forrest fra venstre Karen Skaarup (Winther), John Elis Jensen, Alice Guldhammer Fuglsang (Dahl), Rita Vigsø (Søe), Ejnar Bliksted Larsen, Elly Kirstine Andersen (Schurmann), Anny Larsen Neesgaard (Dissing), Marna Eriksen (Guldhammer). I midten fra venstre Else Mariane Thomsen (Kristensen) Bjarne Bærent Iversen, Ida Mikkelsen (Gregersen), Mette Middelboe (Iversen), Bodil Katrine Justesen ('Sloth), Leif Christian Pedersen, Gunnar Sørensen,. Bagest fra venstre Karl Kristian Andersen, Juul Slavensky Dahl, Steen Mølbæk, Jørgen Mørch Badstue, Benny Dahl, Jakob Peter Kold Jensen. . Billedet er taget ved den gamle Friskole i Arup, nu beboerhus.

Thybo Biler

IVECO

Thisted - Vestervig - Holstebro

www.thybo-biler.dk

Dagli' Brugsen

Tæt på dig og din hverdag

Snedsted

Hovedgaden 40, 7752 Snedsted

Tlf. 9793 4012

TANDLÆGE
Lisbeth domgaard
TANDPLEJER
lone lilleøre

Kronborgvej 49
7700 Thisted
Tlf. 9792 4020
kronborgvej@c.dk

 Sparekassen
LIMFJORDEN

- ærlig og reel pengehåndværk...

STRUER . LEMVIG . HVIDBJERG . HURUP . BEDSTED . SNEDSTED . SJØRRING

www.sparlim.dk

www.thisted-bibliotek.dk

restaurant
BRYGGEN

BØFHUS • BRYGGERI • BAR
Sydhavnsvej 9 • 7700 Thisted • Tlf. 9792 3090
www.bryggen.eu

LD Auto ApS

Dragsbækvej 70 . 7700 Thisted

97 92 50 38

www.skoda-thisted.dk

Thisted Andelskasse

Tilpas anderledes...

Frederiksgade 6, 7700 Thisted
Tlf. 97 91 04 44 www.thisted-andelskasse.dk

– Så er dine penge i gode hænder

KONDITOR
BAGER

Konditor Bager
Madsens Bageri
Hovedgaden 48
7752 Snedsted
Tlf. 97 93 40 03

www.konditorbager.dk

Se vores børneside: www.markogmille.dk

Thisted Begravelsesforretning

Elin og Hans Ole Vester

Bisgårdsgade 6 . 7700 Thisted

97 92 01 38

NORS AUTO A/S

Automester

v/ Poul Isaksen
Norsvej 75, Nors
7700 Thisted

97 98 18 55

Fax 97 98 10 44

Lager og reservedele..... 97 98 18 55

1-2-3 benzin

Skinnerup

Tomrer & Suedker

Brdr. Sloth
Bødkervej 20
7700 Thisted

97 92 65 62

Fax.... **97 92 49 01**

Ole... **4013 65 62**

Per.... **2013 65 62**

hl botex

gi' din indretning retning

VESTERGADE 25 . 7700 THISTED . TLF. 97 92 24 44

**BOOK ET BESØG PÅ 97 92 24 44
GRATIS OG UFORPLIGTENDE**

Thisted Dagblad **By&Liv**
 79 301 By&Liv 191 14 291 14.04.14

Hesselholt kører igen

ETTER KONKURS Hesselholt-firmaet på fulde landingsbaner igen - alle 22 er ansat - det nye firma

DET GAMLE BÅRHUS NYOPDRET

Mangler eleven til byskolerne?

Nybolig

RADIO **aura**
 musik fra hjertet

THISTED POSTEN

Alive Festival for første gang

Nyt bureau tilde-gratisk

Grillaften hos Østergård

Ny forpænter af Cafe Bekko

HUSK VORES UDSALGSSTART SØNDAG DEN 23. AUGUST KL. 10.00

thysted.dk KALENDER FRA TRY

Stadig sommer? Det er i alle tider alle dage vejr til BEKKT

DU KAN NÅ DET ENDDU! LEDIGE STUDIEPLADSER PÅ MARKEDSFØRINGSØKONOM OG FINANSØKONOM PÅ HANSTHOLM I THISTED

Vi dækker hele Thy

Thylands Avis

Jubilæum i Regnbuen - se side 12

LOBETJ

NYHEDER

minimun, bjørkvin, SUPERary, XL, A/S Thylands Trækhandel, DIN

Thisted Dagblad NORDJYSKE

Hanstholm Posten DEN LOKALE UGEAVIS

Sommerfesten i Rehr sad i plet

SPÅN KLITMØLLER

Derfor er vi tilfjæld i Thy

Vores kirke har forskellige prædikanter

Bankerhuset holder skansen i denne sæson

Socialpsykiatrien sætter fokus på tryk

ThyBolig/Hanstholm-Klitmøller-Frøstrup

THY BOLIG

Vi ønsker alle
en glædelig jul
og et godt
nytår

Toldbodgade 4
Thisted Årdelev
97 92 17 55
nordea.dk

Gør det muligt

NJ EDB & KONTOR SERVICE

Niels Jensen
Servicekonsulent

Kastanievej 37, 7700 Thisted
Tlf. 97 92 22 55 . Mobil 20 42 22 22
mail@njedb.dk . www.njedb.dk

CLICK

FOTOGRAFEN THISTED

Storegade 9 • 7700 Thisted
Tlf. 97 92 01 61 • fotografen-thisted.dk

BLOMSTER TORVET

Hanstholmvej 7 · Thisted

Tlf. 96 19 33 33

www.blomstertorvet.dk

Vestergade 14
7700 Thisted
Telefon 97 92 03 99

www.bog-ide.dk

REVIKON

Revisionskontoret
Registreret Revisionsinteressentskab
Jernbanegade 18 - 7700 Thisted
Telefon 97 92 08 99 - Fax 97 92 04 11

... lukker munden på de fleste!

Østerbakken 12, 7700 Thisted, telefon 97 92 29 77

Paradls, kiosk, sandwich, bilvask og meget mere...

www.kvix.dk · claus@kvix.dk

Witdahls

- din gartner og servicepartner

Havetegning
Omforandring og nyanlæg
Træfældning / Beskæring

Kontorbeplantning
Pasning af udendørs arealer
Rengøring

*Alt i havearbejde og rengøring
for private og erhvervsdrivende*

Holmevej 14 · 7700 Thisted
Tlf. 22 19 09 81
witdahls@witdahls.dk · www.witdahls.dk

LANDINSPEKTØRFIRMAET

Nellemann & Bjørnkjær

v. Erik Dam, Klaus Gjørups efft.

Silstrupparken 12
7700 Thisted
Tlf. 97 92 04 55
e-mail: thisted@nb.dk
www.nb.dk

ELCON
THISTED A/S

v/Aut. el-installatør
Rasmus Jeppesen

Vilhelmsborgvej 21
7700 Thisted

Tlf. 97 92 63 22

www.elcon-thisted.dk

bornerups datacenter

Microsoft Dynamics C5, NAV og CRM

Leopardvej 11, 7700 Thisted. Tlf. 9618 7400

Afdelinger i Thisted og Aalborg. Besøg os på www.bornerup.dk

Boddum Ydby Sparekasse

Ydbyvej 183, Ydby
7760 Hurup Thy
Tlf. 9795 6088

brillehuset

briller med personlighed

Lokalt kendt - ud over alle grænser...

tican a.m.b.a • Strandvejen 6 • DK-7700 Thisted • +45 9919 2333 • www.tican.dk

Serviceure

Stedet hvor du handler
cykler og knallerter

- håndbyggede cykler efter ønske

Østbyens Cykel- & Knallertcenter

v/ Mikael Visti Jørgensen

Østerbakken 62 B, 7700 Thisted, Tlf. 97 92 48 88

Thisted Svane Apotek

Storegade 5 • 7700 Thisted

Telefon 97 92 00 11 • Telefax 97 92 11 88

e-mail: thisted@apotekeren.dk

www.thisted.apotekeren.dk

• LANDBRUG • INDUSTRI • PRIVAT • EDB • ALARM

Elektrikereren THY A/S

- en sammenlægning af J.K. Electric ApS og Kenneth's El-Service ApS

Bjørnevej 8, 7700 Thisted

Nors 20 23 47 57 • Thisted 97 92 50 66

www.elektrikereren-thy.dk - e-mail: info@elektrikereren-thy.dk

DØGNVAGT
97 92 50 66
20 23 47 57

mad med mere

Slagteren på Møllevej

v/ Charles Knudsen

Møllevej 61, 7700 Thisted, Telefon 9792 0732

*Du får altid
en god steg hos...*

THY MESTERBYG Aps

Tømrer & Snedker

Ballerumvej 157 · Hillerslev · 7700 Thisted

Tlf. 97 98 15 99 · Fax 97 98 15 89

www.thymesterbyg.dk

 IMERCO

appetit på livet

Alt i køkkenudstyr | El-artikler

Gaver | Stel - bestik - vinservice

Belysning | Elektroniske gavekort

Landsdækkende bytteservice | Gratis gaveguide

Storegade 7 - 7700 Thisted - 97 92 00 22

www.imerco.dk

Havnesmeden

Smede- og maskinværksted

v/ Leif Andersen

Tlf. 97 92 17 15

fax 97 92 68 15

havnesmeden@info.dk

www.havnesmeden-thisted.dk

Dantryk

Alle former for trykt kommunikation

Ny teknologi sikrer dig optimal kvalitet
- til tiden!

Dantryk-Hurup A/S

Industrivej 9 7760 Hurup Thy Telefon 97 95 20 00

www.dantryk.dk

TOPS®

Juul Sko

Vestergade 20 . Thisted . Tlf. 97 92 05 99

www.tops.dk

 REVISION LIMFJORD

Bliv kunde i Nykredit

Ring i dag og aftal et møde med en af vore rådgivere, så du kan høre mere om dine muligheder.

Storegade 8, 7700 Thisted • Tlf 44 55 67 77

Nykredit

INDBRUD Hvordan er du sikret?

-indbrud er en ubehagelig oplevelse for alle!

Brdr. W. Hansen har over 20 års erfaring med udførelse af alle former for alarmer, herunder tyverialarmer til både private og erhverv.

Brdr. W. Hansen er godkendt alarminstallatør af Forsikring og Pension (Skafor).

Brdr. W. Hansen leverer også kameraovervågning til alle formål.

Jakob Gade Michael Winther Carsten Bo Rasmussen

Control via
web kamera

KONTAKT OS FOR YDERLIGERE INFORMATIONER.

BRDR. W. HANSEN

Vestergade 84 • 7700 Thisted • Tel.: 97922700
TS-GRUPPEN DK viden og kompetence i el-branchen

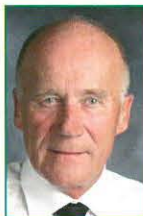
Statsaut.
ejendomsmægler
Ejnar K. Jeppesen

Statsaut.
ejendomsmægler
Jens Kjærsgaard

Statsaut.
ejendomsmægler
Henrik Kristensen

Statsaut.
ejendomsmægler
Ejner Nielsen

Statsaut.
ejendomsmægler
Birgitte O. Mæng

Sagsbehandler
Marianne Vil-
ladsen

Bogholder
Anni V.
Kjeldsen

Nybolig Thisted

v/ Ejnar K. Jeppesen, Jens Kjærsgaard & Henrik Kristensen
Statsaut. ejendomsmæglerfirma og valuar

Håndværker Torv 7, 7700 Thisted
Fax 97 92 30 91 • www.nybolig.dk

97 92 22 88

Nybolig

...sammen med Nykredit

XL BYG. **CESTE TRÆ**

WWW.CESTE.DK

HURUP	9795 1677
SNEDSTED	9793 4044
NYKØBING	9771 1010
THISTED	9792 3311
LØGSTØR	9867 1800
FJERRITSLÆV	9950 5300
BROVST	9823 1344
HUNE	9824 9233
LØKKEN	9899 1033
MAIL	CESTE@CESTE.DK

- NÆRMEST OVERALT

ErhvervsCenter Limfjord

All indenfor tømrer-, snedker- og malerarbejde - præmieret kvalitetsarbejde

ECLimfjord.dk

Udlejning af bolig- og erhvervslejemål
Vesterhavsgården i Sdr. Vorupør med
plads til 90 overnattende gæster.

Kontakt Henning Larsen: tlf. 96 18 49 00 · mobil 21 47 48 75

Snedsted Turistbusser

v / Knud E. Gregersen
Nordmarksvej 1
7752 Snedsted

97 93 40 57

**S Hunstrup-Østerild
Sparekasse**

Villavej 6, Østerild, 7700 Thisted

tlf. 97 99 73 99

www.hunstrup-oesterildsparekasse.dk

SUPERSPAR

v / Henrik Poulsen
Vorupørvej 48, Sjørring
7700 Thisted
Tlf. 9797 1034

JKE DESIGN
KøkkenBadGarderobe

TOMMERGAARDEN

Silstrupvej 89 · 7700 Thisted · 96 19 52 00

Kiropraktorerne i Dokken

www.kirodokken.dk - Tidsbestilling: Tlf. 9619 9911

Kiropraktor Hanne Linnet, Per Kirk og Jens-Jørn Dahl

SPECIALER:

- Kiropraktisk behandling
- Rehabilitering
- Røntgenundersøgelse
- Muskuloskeletal ultralydsscanning
- Metriscan-screening for knogleskørhed
- Trykbølge- og chokbølgebehandling
- Akupunktur
- Øvelsesterapi og rådgivning

Behandlerhuset Dokken
Sydhavsvej 15 · 7700 Thisted

Dagli' Brugsen

Frisk, billig og lige i nærheden

Refsvej 28 · 7700 Thisted
Tlf. 9619 3320

euc nordvest

Center for Uddannelse og Erhverv

Kronborgvej 119 · 7700 Thisted · Telefon 99 19 19 19

Erhvervsgymnasium: HHX og HTX / Erhvervsuddannelser: HG og Tekniske / Morsø Landbrugsskole / Kostskole / Erhvervsakademiet / KursusCentret / Fiskeriskolen

Undervisningsafdelinger i Thisted, Nykøbing og Thyborøn – se eucnordvest.dk

Cimbria
drager omsorg
for naturens ressourcer

-
vi kalder det "GRAIN CARE"

Maskiner og anlæg til behandling af korn og frø

CIMBRIA
Fårtoftvej 22 · 7700 Thisted
Tel. 9617 9000
www.cimbria.com

God mad skaber velvære

- Vores mad er primært tilberedt af danske råvarer
- Maden er altid hjemmelavet og velsmagende og afspejler de skiftende årstider
- Maden tilberedes med udgangspunkt i aktuel viden om sundhed og velvære
- Vi serverer traditionelle danske retter, men lader os også inspirere af tidens tendenser
- Producenter og leverandører er altid nøje udvalgt med fokus på høj kvalitet af råvarerne

Se vores aktuelle
menukort på
www.detdanskemadhus.dk

Det Danske
MADHUS
God mad skaber velvære

Få mere at vide på telefon 70 70 26 46 eller www.detdanskemadhus.dk

Beckers

Farve- & Grossistcenter

Industrivej 39 · 7700 Thisted
Tlf. 97 92 22 00 · Mobil: 23 32 53 44
www.beckers.dk

Garant Thisted ★ ★ ★
Smed Tæpper & Gardiner

Industrivej 61
7700 Thisted · 97 92 13 88
www.garant.nu

★ ★ ★
Garant
HELT PERSONLIGT

HUNDAHL A/S
 Skive afdeling: **CP KOLDING**

Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S

Stevnsvej 17 · 7700 Thisted · Tlf. 97 92 25 22
 salg@tct.dk · www.tct.dk

- Belægninger
- Spalter
- Betonrør/PVC
- Elementer
- Færdigbeton
- L-elementer

THISTED HØRECENTER

v/ Jacob Spalding · Frederiksgade 12A · 7700 Thisted · Tlf. 9794 1515

www.thistedhc.dk

HUSK - SUPER SPAR er altid klar med
masser af gode tilbud HVER DAG...

SUPER SPAR

SNEDSTED

46.4
Thy
Jul i Thy 2011

Ex. 0 700 864 3 76/80
BM 11/11

ikke til hjemlån

Lokalsamling